



**ПРОГРАМ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
КАНДИДАТА ЗА ПРЕДСЕДНИКА ВЛАДЕ АНЕ БРНАБИЋ**

Народна скупштина Републике Србије

28. октобар 2020. године

Садржај

УВОД	3
1. СРБИЈА 2025	7
2. ШЕСТ ОСНОВНИХ ЦИЉЕВА ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	10
2.1. Брига о здрављу грађана и јачање нашег здравства	10
2.1.1. <i>Дигитализација здравства</i>	11
2.1.2. <i>Здравство као економска прилика</i>	12
2.2. Очување виталних интереса српског народа на Косову и Метохији	13
2.3. Борба против организованог криминала и свеобухватни рат против мафије	14
2.4. Очување независности и самосталног одлучивања Србије	16
2.4.1. <i>Безбедност и одбрана земље</i>	18
2.5. Владавина права и убрзање реформи на нашем европском путу	19
2.6. Даље економско јачање Србије	22
2.6.1. <i>Оснаживање људских капацитета</i>	23
2.6.2. <i>Иновације у циљу стварања додате вредности</i>	25
2.6.3. <i>Стимулација предузетништва и стартап екосистема</i>	26
2.6.4. <i>Повезаност науке и привреде</i>	27
3. ОСТАЛИ ПРИОРИТЕТИ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	29
3.1. Заштита животне средине и зелена трансформација	29
3.1.1. <i>Енергетска трансформација и одрживост</i>	31
3.1.2. <i>Рударство</i>	32
3.2. Паметна, отпорна и одржива пољопривреда	33
3.3. Вештачка интелигенција (ВИ)	35
3.4. Креативно стваралаштво и култура	36
3.5. Туризам	37
3.6. Спорт	38
3.7. Ефикасна и одговорна држава	39
3.7.1. <i>Ефикасност јавне управе</i>	39
3.7.2. <i>Реформа јавних предузећа</i>	40
3.7.3. <i>Социјална политика</i>	41
3.7.4. <i>Популациона политика</i>	41
ЗАКЉУЧАК	44

УВОД

Поштовани народни посланици, поштоване грађанке и грађани Републике Србије,

Други пут у свом животу имам огромну част да стојим пред вама и да тражим подршку за програм рада који предлажем за Владу Републике Србије у наредном периоду.

Србија је данас доста другачија земља него те 2017. године и фундаментално другачија него 2014. Та промена није се догодила сама од себе. За промену једне земља на начин како се изменила Србија у последњих шест до седам година били су потребни политичка воља, одлучност, политичка храброст, визија, љубав и вера у ту земљу, какве је имао, пре свега, Александар Вучић када је преузео вођење ове земље и одговорност за то како се у њој живи. Та воља, та одлучност, таква храброст, уз визију, љубав према Србији и веру у наш народ – довели су до фундаменталних промена у скоро сваком сегменту нашег друштва.

Престали смо да будемо земља која ниже историјске поразе и почели смо да побеђујемо. Почели смо да верујемо у себе и сопствени успех, уместо да тражимо изговоре за неуспехе. Почели смо да радимо и престали смо да кукамо. На међународном плану Србија је постала земља која се поштује и уважава. Земља која води независну и самосталну спољну политику, поуздан партнер за разговор, а не земља пред коју се постављају услови и ултиматуми.

Србија је данас финансијски и економски стабилна земља. Земља у којој је незапосленост на рекордно ниском нивоу од 7,3%, просечна нето плата преко 500 евра и земља у којој се плате и пензије континуирано повећавају. Земља која је ушла у период стабилног раста, чија је стопа једна од највећих у овом делу Европе – ове године вероватно највећа.

И ово треба да буде за понос свим грађанима Србије, јер смо ово урадили заједно. Радили смо заједно, борили смо се заједно, мењали смо наше навике и размишљања како бисмо ми сами били успешнији и како би наше друштво било успешније.

Ово што смо урадили у последњих шест до седам година је било све осим лако.

Када је Српска напредна странка (СНС), са својим коалиционим партнерима, преузела одговорност за вођење наше земље и за то како се у Србији живи, Србија је била земља на корак од банкрота, са растућим јавним дугом, огромним и неконтролисаним буџетским дефицитом, који је 2012. године достигао чак -6,4% бруто домаћег производа (БДП), без значајних инвестиција – како страних директних инвестиција (СДИ), тако и јавних инвестиција у капиталне пројекте у односу на БДП (само 2,2% 2012. године), са високом инфлацијом, која је 2011. године достигла 11,5%, нестабилном валутом (динар од јуна 2011. до јуна 2012. године девалвирао чак 23% у односу на евро, са 96 на 118 динара), огромном незапослености од преко 25% (незапосленост младих преко 51%). Земља са огромним проблемима, са урушеном војском и безбедносним апаратом. Земља без перспективе, без вере у себе, своје људе и своју будућност. Земља која у том тренутку није ни започела претприступне преговоре са Европском унијом (ЕУ), без политичке храбрости и визије за тешке одлуке и неопходне реформе и без храбрости да јасно изложи правац и принципе сопствене спољне политике.

Као председник Владе Републике Србије 2014. године Александар Вучић је започео трансформацију наше земље. Циљ тадашње Владе био је: довести финансије у ред, односно смањити буџетски дефицит и ставити под контролу јавни дуг; успоставити макроекономску стабилност, пре свега, кроз реформе које ће побољшати услове за пословање у Србији; ставити инфлацију под контролу, као и валутни ризик; смањити огромну незапосленост и покренути привреду; и градити политички и привредни кредибилитет Србије.

До 2017. године, када сам као мандатар представљала програм за рад Владе Србије, ова прва (и најтежа) фаза трансформације је већ дала очигледне резултате. Србија је постигла финансијску и макроекономску стабилност, значајно је смањена незапосленост (током 2017. године незапосленост је флукуирала између 13% и 14% са јасним трендом опадања и раста запослености), почео је да се види опоравак економије (раст у 2016. години је био 3,3%), значајно смо побољшали услове пословања (што се најбоље видело у односу на скок Србије на *Doing Business* листи Светске банке, али и по томе што су СДИ у Србији 2017. године већ достигле, тада рекордних, 2,6 милијарди евра), кренули смо да решавамо, и решили, нека од тешких питања која су деценијама озбиљно угрожавала наш буџет (Железара Смедерево и РТБ Бор), а Србија је постала кредибилан партнер и политички и економски.

Србија је 2014. године отворила преговоре о приступању са ЕУ и поставила приступање ЕУ као свој главни стратешки циљ, уз отворену и транспарентну политику поштовања, пријатељства и партнерства са другим земљама широм света, као што су Народна Република (НР) Кина, Руска Федерација, Сједињене Америчке Државе (САД), али и Уједињени Арапски Емирати (УАЕ), Индија, Турска и други.

Зато сам 2017. године била јасна: та Влада била је Влада континуитета са економском, унутрашњом и спољном политиком коју је поставио Александар Вучић 2014. године, с тим што је имала задатак да крене у следећу фазу трансформације наше економије и нашег друштва. Та трансформација, неопходна како бисмо наставили да градимо нашу економију и јачамо наше друштво, била је свеопшта дигитализација – привреде, образовања и јавне управе.

Ми смо тада знали да ће у мандату те Владе незапосленост пасти испод 10%, што се и десило; знали смо да смо већ успели да изградимо кредибилитет сигурне и квалитетне инвестиционе дестинације и да нам је потребан динамичнији раст како бисмо даље надограђивали здраву основу коју нам је обезбедила претходна Влада захваљујући тешким и непопуларним – али неопходним – реформама, имплементираним од 2014. године. Крећући од тих премиса, једина паметна и логична одлука била је да кренемо у транзицију са економије засноване на радно-интензивним инвестицијама (што је било неопходно када је незапосленост била преко 25%) на економију засновану на иновацијама, истраживању и развоју (Р&Д), знању и креативности. Дигитализација је, иако у то тада много људи није веровало и није мислило да смо ми у Србији на то спремни и кадри, била најбољи и најлогичнији избор.

Зато сам тада донела одлуку да дигитализација и образовање буду основни фокус Владе, а да основни циљ буде да започнемо трансформацију наше економије и нашег друштва, да направимо храбар искорак који ће од свих нас захтевати да се даље мењамо, да даље учимо и да се даље суочавамо са новим изазовима, али знајући да је то једина шанса да надокнадимо

пропуштено време из прошлости и да много брже достигнуемо квалитет живота западне Европе.

Дигитализација и четврта индустријска револуција пружиле су јединствену прилику нашој земљи и њеним грађанима да прескочимо неколико степеница, кренемо да сустижемо оне за којима смо каскали, брзо подигнемо додатну вредност наше економије, постигнемо конкурентну предност, брже подигнемо просечне плате, а самим тим, и пензије, и побољшамо квалитет живота.

И постигли смо много у свим областима – образовању, јавној управи, привреди и постављању инфраструктуре за даљи развој. Успели смо у нашем циљу да започнемо ту важну трансформацију нашег друштва и наше економије. Остварили смо много динамичнији раст нашег БДП-а: од 2016. до 2020. године БДП Србије је укупно порастао 14,8%. У четвртном кварталу 2019. године и у првом кварталу 2020. године Србија је остварила највиши квартални раст БДП-а у Европи (6,2% и 5,2%), док је у другом кварталу, за време COVID кризе, остварила један од најмањих падова привреде, од -6,5%. Очекујемо да ћемо ове године бити земља са најбољим економским резултатима у Европи.

Стопа незапослености је опала за преко 6%, са 13,8% на 7,3%, а регистрована запосленост је порасла за скоро 10%, што је око 200.000 радних места. Просечне зараде су данас више за 34%, са 43.951 динар, у мају 2016. године, скочиле су на 58.892 динара, у мају 2020. године. Минимална зарада је повећана за 52% у односу на 2016. годину, са 21.130 динара на 32.126 динара. Кредитни рејтинг Србије је унапређен са ВВ- на ВВ+ код *Standard and Poor's* и *Fitch*-а. Учешће јавног дуга у БДП-у је спуштено са 67,8%, крајем 2016. године, на испод 50% (48,4%), почетком 2020. године. Иако је дошло до повећања учешћа јавног дуга у БДП-у због кризе, Србија је, задржавајући одговорну макроекономску политику, успела да одржи ниво учешћа јавног дуга у БДП-у испод 60% (56,8%). Инфлација је одржана унутар предвиђених оквира или је чак ишла благо испод њих. Стране директне инвестиције су достигле рекордних 3,6 милијарди евра у 2019. години, скоро дупло више него у 2016. години. Извоз роба је достигао 17,5 милијарди евра 2019. године, што је скоро 46% више него 2015. године. Извоз ИКТ услуга у 2019. години био је скоро два пута већи него у 2016. години и износио је 1,42 милијарде евра. Суфицит у 2019. години у размени ИКТ услуга највећи је у размени било које робе или услуге из Србије.

У неким областима Србија је само у ове претходне три године отишла даље и мењала се брже него многе земље Европе. Овде, пре свега, мислим на реформе у систему образовања захваљујући којима смо постали један од лидера у Европи у образовању ученика у области информатике технологија (ИТ). Од 2017. године Информатика је обавезан предмет у основним школама (ОШ) од петог разреда, где ученици уче и блоковско програмирање (најчешћи програмски језик Скреч), док од шестог разреда уче и текстуално програмирање (најчешће у програмском језику Пајтон), да би се у осмом разреду већ сусрели са елементима науке о подацима. Од ове школске године смо за прваке увели и предмет Дигитални свет, кроз који од малих ногу уче да схватају свет у коме живе, и да буду спремнији, свестранији и са више самопоуздања него њихови вршњаци у другим деловима Европе и света. У средњим школама је значајно повећан (на преко 50) број специјализованих одељења за ИТ, тако да скоро 2% ученика првог разреда средње школе иде у специјализована ИТ одељења.

Обезбедили смо приступ интернету у свим основним школама и уложили смо додатних 10 милиона евра у приступ брзом интернету за 1.000 школа. У школској 2018/19. спроведен је пилот-пројекат дигиталних уџбеника у 2.000 учионица у основним школама широм Србије, док у школској 2019/20. имамо 10.000 дигиталних учионица у којима су доступни дигитални уџбеници свим ученицима првог разреда, као и великом броју ученика другог, петог и шестог разреда. Комплетна дигитализација школа, започета у мандату претходне Владе, мора да се заврши до 2022. године.

Зато је и сада важно да нагласим да ће и ово бити Влада политичког и економског континуитета и да ћемо наставити да водимо рачуна о стабилности наше државе и њених финансија, наставити да се боримо за бржи економски раст и бољи квалитет живота наших грађана, наставити да инфраструктурно јачамо нашу државу и повезујемо је са регионом, наставити са фокусом на дигитализацији као основном алату за нашу транзицију ка друштву и економији заснованим на знању и иновацијама, али да ћемо, у складу са нашим потребама, изазовима са којима се суочавамо и резултатима које имамо, отворити нове теме које ће даље допринети снази наше земље и квалитету живота у њој. Дакле, све оно што смо започели и радили 2014. и 2017. године настављамо, али у мандату ове Владе морамо да отворимо и нове теме и области и кренемо у нове реформе и изазове. Да градимо даље.

Шест циљева о којима ћемо посебно водити рачуна су: (1) брига о здрављу грађана, борба против вируса COVID-19 и јачање нашег здравства, (2) очување виталних интереса српског народа на Косову и Метохији, (3) борба против организованог криминала и свеобухватни рат против мафије, која је помислила да може да буде јача од државе, (4) очување независности и самосталног одлучивања Србије, (5) владавина права и убрзање реформи на нашем европском путу, и (6) даље економско јачање Србије.

Знамо да Србија може још много боље.

Морамо да радимо још више, са још већом енергијом и већом преданошћу јер, иако нисмо она земља каква је Србија била до пре само шест или седам година, ни са овим резултатима нису сви људи у Србији осетили довољно и конкретно побољшање квалитета живота (колико новца имају у својим новчаницима, шта себи и својој деци могу да приуште за тај новац, да ли имају асфалтиран пун до куће, да ли њихова деца и унуци имају интернет у свом селу, да ли могу лако до дођу до лекара и добију адекватну негу).

Морамо даље да мењамо себе и наш систем зарад бржег раста и много већих просечних плата и пензија.

Коначно, у смислу најконкретнијих пројеката, као одговорни политичари, у сарадњи са председником Републике Србије, направили смо програм „Србија 2025“. То представља програм конкретних области које ће бити у фокусу Владе и листу конкретних пројеката вредних близу 14 милијарди евра, којих ће се ова Влада и сви њени ресори држати и примењивати, како би до краја 2025. године стигли до зацртаног циља: 900 евра просечне плате у Србији и између 430 и 440 евра просечне пензије и како бисмо у сваком смислу обезбедили све бољи квалитет живота за наше грађане.

1. СРБИЈА 2025

За свега неколико година успели смо да изградимо 320 км нових ауто-путева – више него у претходне четири деценије. Завршили смо ауто-пут на Паневропском Коридору X и данас имамо аутопут од Ниша до границе са Бугарском и од Грделице до границе са Северном Македонијом. Завршили смо и пустили у саобраћај 120 км ауто-пута на Коридору XI (ауто-пут „Милош Велики“), тако да се данас из Београда до Чачка стиже за сат и по, уз огромно побољшање безбедности саобраћаја и чување живота свих учесника у саобраћају.

Започели смо изградњу још 290 км ауто-путева и брзих саобраћајница: наставили смо изградњу ауто-пута „Милош Велики“ до Пожеге и започели изградњу Моравског коридора од Појата до Прелине. Градимо деоницу Рума–Шабац–Лозница и аутопут од Београда ка Сарајеву (Кузмин–Сремска Рача), Ваљево повезујемо са ауто-путем „Милош Велики“ (деоница Иверак–Лајковац). Ускоро завршавамо и последњу деоницу на брзој саобраћајници Крагујевац–Баточина, чиме цео потез до Крагујевца стављамо у функцију. Радови су у току и на обилазници око Београда, од Остружнице до Бубањ потока, чијом изградњом ће се изместити највећи део терета који транзитира кроз Београд. Започели смо радове на брзој прузи Београд–Нови Сад и већ крајем следеће године наши грађани ће путовати између ова два града за само 25 минута, брзином од 200 км на сат.

Следеће године почињемо са изградњом „Фрушкогорског коридора“, метроа у Београду и „Ауто-пута мира“ (деоница Ниш–Плочник). Настављамо припрему пројектно-техничке документације за изградњу ауто-пута Београд–Зрењанин–Нови Сад (тзв. „Војвођанско П“), и брзе саобраћајнице Сомбор–Кула–Врбас–Бечеј–Кикинда, чијом ће се изградњом трансверзално повезати сви делови севера земље. Издвајамо средства за изградњу северне обилазнице око Крагујевца, обилазнице око Лознице и обилазнице око Новог Сада са новим мостом преко Дунава, а до 2023. године треба да започну радови на ауто-путу „Вожд Карађорђе“ и изградња јужног крака ауто-пута Београд–Сарајево (деоница Пожега–Ужице–Котроман). Наставак изградње ауто-пута на Коридору XI „Милош Велики“ од Пожеге до Бољара остаје један од приоритета.

Настављамо и са модернизацијом и реконструкцијом железничке мреже. У програму „Србија 2025“ смо определили више од 3,5 милијарди евра за унапређење наших пруга. Следеће године почињемо са радовима на деоници брзе пруге Нови Сад–Суботица, док завршетак комплетне пруге од Београда до границе са Мађарском очекујемо у року од 33 месеца од почетка радова. Следеће године крећемо и са модернизацијом пруге Ниш–Димитровград, пројекат који реализујемо у сарадњи са нашим европским партнерима, делимично и кроз донацију Инвестиционог фонда за Западни Балкан (WBIF). Истовремено радимо на припреми пројектно-техничке документације за модернизацију пруге од Београда до Ниша за брзине до 200 км на час, и од Ниша до Прешева за брзине од 160 км на час. Након завршетка припремне документације, чија је израда у току, започећемо са радовима на реконструкцији Барске пруге, чиме ће главни железнички правци на Коридорима X и XI у потпуности бити покривени. Убрзо ће бити готова и техничка документација за изградњу савременог Диспечерског центра, из кога ће се управљати целокупним железничким саобраћајем у Србији. Завршетак очекујемо 2023. године.

Не заборављамо исток Србије, где „Србија 2025“, поред изградње ауто-пута „Вожд Карађорђе“, предвиђа и изградњу брзе саобраћајнице до Голупца, почевши од ауто-пута Београд–Ниш па преко Пожаревца и Великог Градишта. Све ове инвестиције у источни део земље ће бити пропраћене гасификацијом ове регије и формирањем зоне специјализоване за хемијску индустрију у Прахову. Радови на проширењу капацитета Луке Прахово ће започети следеће године. На овај начин, уз постојеће инвестиције, источни део земље постаје конкурентнији за привлачење страних и домаћих инвеститора, све ради подизања стандарда становништва и спречавања одлива људи из овог дела земље.

Наставићемо да улажемо у развој водног саобраћаја, за који је у „Србија 2025“ предвиђено скоро 300 милиона ЕУР, пре свега, за изградњу нове Луке Београд и проширење капацитета лука Богојево, Сремска Митровица и Прахово, као и у развој интермодалног саобраћаја (интермодални терминал у Батајници). Аеродром „Морава“ ћемо проширити још једном додатном пистом.

За унапређење канализационе мреже и третмана отпадних вода издвојено је скоро 900 милиона евра за укупно 68 градова у централној и јужној Србији. План подразумева реконструкцију постојеће канализационе мреже у 68 градова, изградњу недостајуће канализационе мреже и изградњу постројења за пречишћавање отпадних вода. За побољшање водоснабдевања смо издвојили преко 120 милиона евра.

У 12 градова (Сомбор, Панчево, Ваљево, Крагујевац, Ужице, Краљево, Ниш, Врање, Суботица, Сремска Митровица, Пирот и Пожаревац) ћемо проширити капацитете постојећих регионалних депонија и изградити 3 збирна постројења за сагоревање чврстог отпада и производњу електричне енергије у том процесу, на локацијама које ћемо накнадно одредити.

Што се тиче енергетске инфраструктуре, радићемо на развоју гасних мрежа: у првој половини наредне године крећемо са изградњом гасне интерконекције Србија–Бугарска, а у плану је и изградња гасних конекција са суседним земљама, као што су Румунија и Босна и Херцеговина. Један од најзначајних пројеката у сектору енергетике је изградња тзв. „Турског тока“, тј. магистралног гасовода од границе са Бугарском до границе са Мађарском. Већ је завршено полагање цеви, а завршетком блок и мерних станица, као и изградњом велике компресорске станице у Жабарима, пројекат ћемо привести крају.

Проширићемо складишне капацитете природног гаса у Банатском Двору, са постојећих 450 на 750 милиона м³ у првој фази, а потом до 1 милијарде м³ у наредним фазама, чиме ће се повећати енергетска безбедност Србије. Приоритет у гасификацији Србије ће у првој фази имати Пчињски и Колубарски округ, а потом источна Србија, затим следе изградња гасовода Лесковац–Врање, и гасификација Краљева и Ариља.

Имајући у виду да је тренутна производња електричне енергије у Србији у великој мери заснована на поузданом раду термоелектрана на угљ, а да због застарелости морамо да затварамо неке постојеће капацитете, планиране су инвестиције у заменске капацитете који су нам неопходни током наше енергетске трансформације (зелена транзиција). Поред Блока БЗ у Костолцу, чија је изградња у току, планирана је изградња новог блока у термоелектрани Колубара Б у Каленићу, инсталисане снаге 350 MW. Поред овога, у наредном периоду ћемо

већи фокус ставити на развој пројеката из обновљивих извора енергије, пре свега неискоришћених хидропотенцијала (Морава, Ибар и Дрина), као и пројекат реверзибилне електране Бистрица.

Програм „Србија 2025“ такође предвиђа улагања у пољопривреду, туризам, дигитализацију и образовање, спортску инфраструктуру, културу, као и здравство, бригу о младима и популациону политику. О већини ових пројеката биће речи у самом експозеу, а имплементација овог програма биће приоритет будуће Владе како би се, у сваком смислу, даље унапређивао квалитет живота свих грађана Републике Србије.

2. ШЕСТ ОСНОВНИХ ЦИЉЕВА ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

2.1. Брига о здрављу грађана и јачање нашег здравства

У претходном периоду улагања у здравствену инфраструктуру (обнова објеката и набавка опреме) била су изузетно значајна, а циљ ових улагања је да обезбедимо такве услове превентиве и лечења у Србији који ће, када се планиране и започете инвестиције спроведу, по квалитету бити у истој равни са условима у развијеним земљама ЕУ. Приликом планирања ових инвестиција подједнако се води рачуна о објектима најмањих сеоских амбуланти, као и о објектима највећих здравствених установа од националног и регионалног значаја.

Пре четири године, на иницијативу тадашњег председника Владе Републике Србије Александра Вучића, покренут је пројекат „1 милијарда евра у здравство“ усмерен на реконструкцију и доградњу наших здравствених установа у које деценијама није улагано, као и на куповину најмодерније опреме за лечење грађана Србије. Услови у којима су се до тада лечили наши грађани и радили наши лекари, медицинске сестре, техничари и њихови тимови одражавали су деценијске немоћ и небригу.

Од 2016. године обновљено је скоро 80 објеката примарне здравствене заштите (домова здравља и амбуланти) у вредности већој од 16 милиона евра. У току су радови на 6 великих домова здравља, укупне вредности 15,2 милиона евра, а покренуте су и набавке за још неколико домова здравља. Улажемо више од 200 милиона евра у обнову и изградњу 20 општих болница (ОБ) и здравствених центара широм Србије. На некима од њих су већ почели радови, попут Аранђеловца, Смедревске Паланке, Прокупља, Лознице и Врбаса. Улажемо више од 300 милиона евра у изградњу и обнову клиника и специјализованих болница. На многима су радови завршени, попут Универзитетске дечје клинике Тиршова, КБЦ Земун, КБЦ „Др Драгиша Мишовић“, Ургентни центар – фаза 1.

За време мандата претходне Владе завршен је први Клинички центар у Србији, КЦ Ниш. У току су радови на Клиничком центру Србије (вредност инвестиције око 110 милиона евра), где ће прва фаза бити готова крајем 2021. године. Ускоро очекујемо почетак радова на комплетној реконструкцији и изградњи КЦ Војводине (вредност инвестиције око 34 милиона евра), као и тендер за КЦ Крагујевац (процењена вредност 30 милиона евра).

Влади ће бити апсолутни приоритет да успешно заврши започете пројекте здравствене инфраструктуре, а пре свега, КЦ Србије, Клинику за инфективне и тропске болести, Институт за кардиоваскуларне болести (ИКБ) Дедиње 2, као и све опште болнице и домове здравља који су започети – неки, као што је ОБ Прокупље – још пре четири деценије. Паралелно са тим морамо да започнемо нове пројекте, као што су изградња потпуно нове Универзитетске дечје клинике Тиршова 2 и реконструкција и изградња КЦ Војводине.

Исправност улагања у здравствену инфраструктуру показала се више него икада током ове године, када се читав свет суочио са пандемијом корона вируса, против које се Србија бори успешније него много богатије и развијеније земље света. Захваљујући новим и реконструисаним објектима, успели смо да примимо и лечимо све пацијенте у Србији. Наши здравствени радници током читаве године боре се пожртвовано, без предаха и паузе и ја им

се и данас на овоме захваљујем – и њима и њиховим породицама. Радићемо у будућности да им обезбедимо још боље услове за живот и рад у сваком погледу. Захваљујући нашој фискалној стабилности и економској снази, могли смо да обезбедимо новац за огромне ванредне трошкове – лечења, апарата, тестова, заштитне опреме – током ковид кризе и уз то повећамо плате здравственим радницима 10%. Здравствени систем Србије је показао спремност, професионалност и отпорност на коју сви ми треба да будемо поносни.

Како би се надаље успешно борили против корона вируса, а истовремено обезбедили лечење свим осталим пацијентима, приоритет је да, у сарадњи са Војском Србије, до краја године завршимо две потпуно нове COVID болнице – у Београду и Крушевцу – и тако додатно подигнемо наше капацитете.

Још једном, нашим здравственим радницима смо бескрајно захвални на свему што раде и на свим жртвама које, заједно са својим породицама, подносе. Они су један од основних стубова нашег друштва и разлог зашто смо ове године успели овако успешно – и здравствено и економски – да се као земља изборимо са корона вирусом. До 2013. године плате у здравству су биле срамно мале – плата доктора специјалисте износила је 67.540 динара, док је плата медицинске сестре износила свега 32.454 динара. Огромна пажња свих протеклих година била је на томе да се, паралелно са улагањем у боље услове рада, уложи у плате здравствених радника. До 2020. године успели смо да плате доктора специјалиста повећамо 56,8% и оне сада износе 105.897 динара, а да плате медицинских сестара повећамо 66,9% и оне сада износе 54.166 динара. Наставићемо да улажемо значајна средства у континуирано повећање плата у здравству, као и у њихову едукацију, опрему на којој раде и услове у којима раде. Ово ће бити један од апсолутних приоритета Владе Републике Србије.

2.1.1. Дигитализација здравства

У мандату претходне Владе покренули смо процес свеобухватне модернизације и дигитализације нашег здравственог система како бисмо добили повезано, ефикасно и квалитетније здравство у Србији.

Повезано здравство значи да су сви медицински подаци дигитални и да су доступни тамо где је то потребно, онда када је потребно, како би сви остали процеси могли бити рационализовани, а квалитет здравствене заштите унапређен. Да би се ово постигло, неопходно је да све здравствене установе имају модерне информационе системе и да буду повезане у јединствени систем који ће омогућити размену свих релевантних података. Срећна околност је да највећи број здравствених установа овакве системе већ поседује, мада још увек не све. Додатни изазов је што немају све установе безбедну интернет конекцију, али већ радимо на томе да ове изазове превазиђемо до краја 2021. године.

Ова Влада такође мора да обезбеди свим грађанима Србије јединствени електронски здравствени картон у коме ће бити подаци из свих здравствених установа, доступни грађанима у сваком тренутку, а њиховим лекарима кад год су им потребни. На овај начин грађани ће заиста бити постављени у центар здравственог система. Повезан здравствени систем ће бити много транспарентнији, ефикаснији и квалитетнији, уз значајне уштеде за државни буџет, које ће онда моћи да се усмере на здравствену инфраструктуру и плате. И као

што од увођења електронске управе грађани више нису курири државним службеницима, тако грађани више неће морати да носе папире здравственим радницима, већ ће им они приступати електронски. Овако ћемо грађанима уштедети милионе сати, растеретићемо здравствене установе и омогућити здравственим радницима да имају више времена да се заиста посвете својим пацијентима на најбољи могући начин.

Наравно, са посебном пажњом ћемо наставити да штитимо приватност пацијената и њихових личних података, у складу са највишим стандардима безбедности.

2.1.2. Здравство као економска прилика

Огроман напредак биолошких, медицинских, фармацеутских и технолошких наука протеклих година доводи до револуције у начину на који користимо достигнућа ових наука у служби људског здравља. Истовремено, као и у другим областима обухваћеним четвртном индустријском револуцијом, и у области биомедицинских наука стварају се неслућене економске прилике које и ми морамо искористити на најбољи могући начин за економски просперитет Србије.

Светски економски форум је проценио да се обим медицинског знања у свету дуплира на свака 73 дана, што је темпо који људско биће, без помоћи технологије, више не може да испрати. Због раста трошкова, са једне стране, и напретка науке и технологије, са друге, јасно је да здравствени системи 20. века неће моћи да подрже здравствене изазове и технолошки напредак 21. века.

Поред унапређења ефикасности и квалитета здравствене заштите, област здравства и биомедицинских наука у ширем смислу видимо и као значајну прилику за развој наше економије. Говоримо о огромном светском тржишту које има тенденцију снажног раста, а процена Светског економског форума је да ће свет 2040. године трошити 25 хиљада милијарди долара годишње на здравство. Као и у другим областима где технологија изазива праву револуцију, нови „играчи“ имају шансу за раст коју не би имали да ових промена нема, а ми желимо да што више њих буде из Србије и у Србији.

Домаћа памет, како научна, тако и привредна, више пута је показала да је способна да направи медицинске уређаје светске класе. Ако их подржимо и помогнемо им да кроз примену у нашем здравственом систему стекну референцу, искуство и почетну снагу, верујем да ће бити у стању да се једнако успешно такмиче са конкурентима из било ког дела света.

Поред развоја технологије домаћих компанија, једнако нам је важно и да привучемо што више релевантних међународних компанија, и то пре свега у две области: клиничких испитивања и истраживачко-развојних центара. Током мандата претходне Владе, заједно са Агенцијом за лекове и медицинска средства (АЛИМС), много смо учинили у дигитализацији и скраћењу процеса одобравања клиничких студија, а омогућили смо и услове за брзу идентификацију потенцијалних пацијената за нове студије, чиме смо Србију учинили веома конкурентном на међународном тржишту и видели велики раст ове индустрије протеклих

година. Намеравамо да наставимо да подржавамо привлачење што већег броја клиничких студија у нашу земљу како бисмо побољшали квалитет лечења наших људи.

Поред клиничких испитивања, изузетно нам је важно и да остваримо квалитетну сарадњу са релевантним међународним компанијама, како фармацеутским, тако и биотехнолошким, које би своје нове терапије и медицинска средства развијале из Србије за цео свет. У великој, суштинској трансформацији коју фармацеутска индустрија у свету покреће постепеним пребацивањем фокуса са производње фармаколошких лекова на биолошке, ћелијске и генетске терапије персонализоване медицине, верујемо да може и мора бити места и за домаће генетичаре, молекуларне биологе, микробиологе, фармацеуте и стручњаке других профила, као и за наше академске и научне установе, да дају свој пуни допринос светском развоју медицинских производа напредних терапија. Ми желимо да се ови производи развијају и производе у Србији. Будућност биомедицинских наука (тзв. „life sciences“), укључујући и здравство, изузетно је узбудљива и наш циљ је да и у овој области постигнемо једнако велики успех као и онај који је направио наш ИТ сектор.

2.2. Очување виталних интереса српског народа на Косову и Метохији

Нова Влада ће наставити да води политику заштите виталних националних интереса, мира и сарадње, када су Косово и Метохија у питању, а чији је циљ заштита нашег народа, културне и верске баштине на Косову и Метохији, али и мира и стабилности у читавом региону.

Приоритети у том смислу биће очување политичке стабилности на територији Аутономне Покрајине (АП) Косово и Метохија спровођењем утврђене државне политике, наставак вођења преговора са Привременим институцијама самоуправе (ПИС) у Приштини под окриљем ЕУ, унапређење економског развоја и услова живота и економско оснаживање српског становништва на Косову и Метохији, као и наставак борбе за очување и повраћај узурпираних приватних и државних имовина и подршке повратку интерно расељених лица.

Остаћемо доследни и одлучни у намери да обезбедимо испуњење свих споразума који су договорени у Дијалогу, а пре свега, Бриселског споразума потписаног 2013. године, како бисмо заштитили интересе и безбедност Срба на Косову и Метохији и како бисмо створили услове за унапређење квалитета живота свих грађана који тамо живе. Посебно ћемо инсистирати на томе да је неопходно што пре предузети конкретне кораке ради успостављања Заједнице српских општина (ЗСО) и то на начин предвиђен Бриселским споразумом и Општим принципима из 2015. године.

На овом важном питању, које је можда и највећи изазов за дугорочно одрживу безбедност и стабилност читавог региона, Влада Републике Србије ће све своје активности и потезе до детаља координирати са председником Републике Србије Александром Вучићем и представницима српског народа на Косову и Метохији, јер је национално и политичко јединство по овом питању наш апсолутни приоритет.

За Републику Србију једнострано проглашена независност територије коју административно обухвата АП Косово и Метохија није прихватљива, а наш циљ је нормализација односа са Приштином, која ће донети безбедност и просперитет свима на Косову и Метохији и

сигурност читавом региону. Шире, наша визија је да постигнемо историјски компромис и помирење српског и албанског народа.

2.3. Борба против организованог криминала и свеобухватни рат против мафије

Борба против организованог криминала је један од најважнијих приоритета Владе Републике Србије. Организовани криминал је, у овом тренутку, без икакве сумње највећа претња за унутрашњу безбедност Републике Србије, а криминалне групе наш најопаснији противник.

Сви километри нових ауто-путева, нове фабрике, нова радна места, нове болнице, школе и сви економски успеси које смо постигли у претходним годинама неће много вредети уколико не изађемо на крај са мафијашима који су помислили да су јачи од институција. Организовани криминал ојачава, регионално и глобално се повезује и прети самим темељима државе и друштва.

Организоване криминалне групе располажу огромним новцем, којим покушавају да продру у политику, спорт, медије, полицију, службе безбедности, правосуђе. Криминалне организације желе да контролишу сваки сегмент друштва и управљају политиком, економијом и целокупним јавним простором. Влада Србије се овоме мора одлучно и храбро супротставити и ја сам уверена да имамо неопходно знање, стручност и храброст за то.

Крајем 2019. године израђена је друга национална Процена претње од тешког и организованог криминала у којој су идентификоване области: дроге, кријумчарење људи, трговина људима, имовински криминал, оружје, економски криминал, праће новца, високотехнолошки криминал, еколошки криминал. Поред наведених безбедносних претњи, наставићемо са активностима које су усмерене на борбу против тешког и организованог криминала:

- сузбијање производње и кријумчарења дрога, као једном од доминантних и најпрофитабилнијих облика криминала у Републици Србији,
- сузбијање свих облика корупције кроз спровођење мера и активности из Акционог плана Националне стратегије за борбу против корупције,
- борбу против тероризма и насилног екстремизма који води ка тероризму спровођењем мера широког спектра, почев од испуњења стратешких претпоставки и унапређења система за борбу против финансирања тероризма у Републици Србији, до унапређења оперативних, стручних и материјалних капацитета организационе јединице која се бави сузбијањем тероризма и екстремизма,
- борбу против злоупотребе информационо-комуникационих технологија, која је све више заступљена на територији Републике Србије услед тенденције брзог развоја, чиме се повећава број извршених кривичних дела.

У наредном периоду од велике важности ће бити доследно спровођење планираних активности на реализацији Стратегије развоја Министарства унутрашњих послова (МУП) 2018–2023. године и Стратешког плана полиције за период 2018–2021. године, који имају за циљ да се грађанима осигурају безбедност и сигурност од свих идентификованих безбедносно угрожавајућих појава. Такође, у наредном периоду, кроз мултисекторски

приступ и сарадњу са заједницом, биће израђена нова Стратешка процена јавне безбедности за период 2021–2025. године, која треба да идентификује будуће претње за безбедност заједнице и грађана.

Република Србија је посвећена успостављању и развоју Националног криминалистичко-обавештајног система (НКОС) као механизма који треба да побољша сарадњу и размену између државних органа, који се развија уз помоћ европских партнера, у супротстављању организованом и тешком криминалу и корупцији и представљаће модел система какав ће се и у ЕУ развијати. Ово ће бити важан сегмент кроз који ће државни органи и институције, задужени за сузбијање организованог и тешког криминала, путем безбедне електронске платформе, размењивати податке и информације, што ће допринети ефикаснијој, ефективнијој и економичној борби против организованог криминала.

Организоване криминалне групе су веома опасне и веште у манипулацијама, ширењу лажних вести и прикривању својих правих намера. Очекујемо да ће у данима и недељама који долазе криминалне организације појачати своје медијско деловање, очекујемо да ће наставити да криминализују и демукханизују председника Александра Вучића, као човека који је објавио рат мафији и симбола борбе против њих. Очекујемо широк спектар оптужби: од наводне издаје националних интереса до наводног угрожавања демократије и људских права. Очекујемо измишљање нових афера како би се подрило поверење грађана у највише носиоце државних функција и саму државу. Медијском рату који организовани криминал води против Републике Србије супротставићемо се истином, правовременим информисањем грађана Србије и разобличавањем свих лажи и правих намера оних који те лажи пласирају.

Србија има обучене и опремљене безбедносне службе које имају знање, снагу и храброст да се суоче са сваким противником. Уз ове службе и целокупну извршну власт, за победу над организованим криминалом биће потребно учешће свих грана власти, а пре свега, правосуђа. Пружићемо пуну заштиту свима који су укључени у борбу против организованог криминала, сваки полицијски и финансијски инспектор, тужилац, судија, новинар или државни функционер који буде на мети криминалних банди биће под заштитом. Сваки грађанин који помаже у борби против криминала биће заштићен.

Тимови који буду укључени у ову борбу биће састављени од најискуснијих, најпоштенијих и најстручнијих људи.

Две су кључне тачке на којима ћемо задати одлучујући ударац организованом криминалу: пресецање њихових извора финансирања и разбијање њихове мреже утицаја у државним органима, политици и медијима.

Улога међународне сарадње у сузбијању организованог криминала је веома значајна јер су криминалне банде међународно повезане. Република Србија има капацитете да буде веома значајан фактор у међународној борби против организованог криминала.

Знамо да ова борба неће бити лака ни једноставна и у њој очекујемо подршку свих грађана Србије, али и апсолутну подршку законодавне и судске гране власти. Ово је борба за нашу земљу и за будућност наше деце.

Немам дилему, у борби између државе и мафије – држава ће изаћи као победник.

2.4. Очување независности и самосталног одлучивања Србије

Република Србија је слободна, независна и суверена држава. Главни спољнополитички циљ Србије јесте приступање ЕУ, најбољем оквиру за свеукупне реформе, модернизацију и развој Србије. Србија је искрено посвећена унапређењу регионалне сарадње, те ће јачање односа са суседима наставити да буде у фокусу наредне Владе. На међународном плану Србија ће наставити да води политику поштовања, пријатељства и партнерства са Народном Републиком Кином, да чува традиционално пријатељске односе и стратешку сарадњу са Руском Федерацијом, као и да предано ради на унапређењу и изградњи што бољих односа са САД. Србија ће у наредном периоду такође улагати напоре у даљем развијању односа и унапређењу сарадње са појединачним државама, чланицама ЕУ, попут Немачке, Француске, Италије, држава В4, као и са другим земљама широм света, попут Турске, Израела, УАЕ, Индије, Јапана, Бразила и других.

Влада Србије наставиће да води активну, транспарентну, предвидиву и јасно профилисану спољну политику, која служи заштити виталних националних интереса, унапређењу квалитета живота грађана Републике Србије, изградњи стабилног окружења погодног за наставак убрзаног реформског пута, као и што бољем позиционирању Републике Србије на регионалном, европском и ширем међународном плану.

Искуство које имамо са епидемијом корона вируса нас је научило да је данашњи свет међународних односа и логика међународне сарадње радикално другачија од оне од пре свега неколико година. Ми се данас налазимо у високо глобализованом и радикално повезаном добу. Услови комплексне међузависности између држава су учинили да се добробити сарадње, али и све кризе и изазови (здравствене, економске, климатске, миграционе) великом брзином преносе и преливају преко граница појединачних држава. Чињеница јесте да ми данас живимо у веома умреженом свету, али истовремено свету са све више граница и међусобних баријера.

У таквом свету, поред војне, економске и здравствене моћи, снага и значај држава каква је Србија је све више дефинисана умреженошћу – ко је са ким повезан и колико дубоко. У пракси се показало да су државе са највећем бројем веза, односно оне које су умрежене са другим државама и актерима међународних односа, много способније да одговарају на кризе, штите интересе својих грађана и глас им се чује много даље. У годинама пред нама способност продубљивања и стварања поузданих и кредибилних веза све више ће одређивати снагу и значај држава.

Принципијелно одбацујући политику изолације, сукобљавања и замрзавања конфликта, Влада Србије ће наставити да води Политику активног умрежавања, даље и дубље се повезујући са глобализованим мрежама, предано радећи на активном убрзавању европских интеграција, регионалној сарадњи, проширивању веза са осталим партнерима широм света, као и јачања свог присуства у међународним организацијама и транснационалним форумима.

Полазећи од позиције, значаја и економске снаге Србије у регионалним оквирима, наша је одговорност и обавеза да још снажније играмо улогу мотора регионалног умрежавања,

увезивања, подстицања сарадње, и стабилизације прилика. Само развој добросуседства и даља сарадња у свим областима омогућава одржив развој и саме Србије. Управо се руководећи потребом унапређења економске сарадње и даљег економског увезивања у региону Западног Балкана, председник Републике Србије Александар Вучић је покренуо иницијативу усмерену на олакшавање слободе кретања људи, робе, услуга и капитала. Њен смисао је продубљивање Регионалног економског простора на Западном Балкану, реализација различитих мера које ће донети брзе, конкретне и јасне резултате, а који ће бити видљиви нашим грађанима и компанијама, довешће до много већег протока робе и људи, смањиће трошкове пословања и подићи конкурентност фирми које овде послују – домаћих и страних. Све ово ће допринети бржем и одрживом развоју наших економија. Влада Републике Србије ће наставити са имплементацијом иницијативе „Мини Шенген“, односно „четири слободе“ (људи, роба, капитала и услуга) како бисмо допринели стабилности и повезаности региона.

Најзад, Влада Србије ће наставити да, у складу са општеприхваћеним међународним нормама и уставним и законским обавезама, показује посебан интерес за статус Срба и српског језика у државама региона и наставиће да инсистира на поштовању основних права, језика, идентитета, верске припадности и културног наслеђа Срба, на исти начин на који се права других народа и националних мањина доследно поштују у Републици Србији.

Паралелно са процесом убрзавања европских интеграција и јасном проевропском опредељеношћу нове Владе, Република Србија ће, а у оквирима Политике активног умрежавања, наставити да ради на унапређењу билатералних односа, јачању сарадње и даљег повезивања са другим значајним партнерима у свету.

Република Србија ће, као и у претходном периоду, наставити да унапређује традиционално пријатељство и стратешку сарадњу са Руском Федерацијом. У претходном периоду односи и везе са НР Кином су значајно ојачани и подигнути на ниво свеобухватног стратешког партнерства и челичног пријатељства. Србија је један од главних партнера НР Кине у оквиру Иницијативе „Појас и пут“, као и у Механизму сарадње Кина–ЦИЕЗ–„17+1“. Нова Влада ће наставити да активно ради на унапређењу и оснаживању даљих политичких, трговинских, инвестиционих, научноистраживачких, медицинских и других односа са НР Кином.

Република Србија је споразумом у Вашингтону о нормализацији економских односа Београда и Приштине, као и састанком председника Србије Александра Вучића са председником САД Доналдом Трампом у Вашингтону, отворила нови лист у односима са овом земљом. Са САД су склопљени неки од најважнијих споразума после више деценија, а отварањем регионалне канцеларије Фонда за развој САД (ДФЦ) у Београду постављени су темељи даље пројектне и финансијске сарадње двеју држава. Нова Влада ће наставити да активно развија сарадњу и да се даље повезује са САД, предано радећи на даљем међусобном приближавању, разумевању, тежећи да искористи повећано интересовање инвеститора из САД за улагање у Србију, ради унапређења домаће привреде и интереса грађана Србије.

Република Србија ће наставити да води рачуна о неговању што бољих односа са државама чланицама Покрета несврстаних земаља, чији је некадашња СФРЈ била оснивач. О данашњој позицији и уважавању Србије у свету говори и чињеница да носиоци пасоша Републике Србије без виза или уз олакшану визну процедуру могу да путују у 134 државе. Такође, број

стипендија кандидатима из држава чланица и посматрача Покрета несврстаних земаља у оквиру пројекта „Свет у Србији“ је четвороструко увећан са 50, у 2018. години, на 200, у 2020. години.

Србија је чланица свих битних међународних економских и финансијских организација, а у наредном периоду ће даље радити на чланству у Светској трговинској организацији (СТО), што је, иначе, један од услова за приступање ЕУ.

2.4.1. Безбедност и одбрана земље

Ставови и опредељења безбедносне и одбрамбене политике, исказани у највишим стратегијским документима – Стратегији националне безбедности и Стратегији одбране – који су усвојени 2019. године, представљају основу за даљу доградњу и јачање система националне безбедности и система одбране Републике Србије. У овим документима су, кроз седам приоритета, још једном утврђени национални и одбрамбени интереси и основе система националне безбедности и система одбране: очување суверенитета, независности и територијалне целовитости Републике Србије; очување унутрашње стабилности и безбедности Републике Србије и њених грађана; очување постојања и заштита српског народа где год он живи, као и националних мањина и њиховог културног, верског и историјског идентитета; очување мира и стабилности у региону и свету; европске интеграције и чланство Републике Србије у ЕУ; економски развој и укупни просперитет; као и очување животне средине и ресурса Републике Србије.

Република Србија је опредељена да, у складу са одлуком о војној неутралности, јача одбрамбене капацитете и развија одбрамбену индустрију, ефикасан и економски одржив систем одбране и професионалну и ефикасну војску. На међународном плану Република Србија се залаже за јачање улоге Уједињених нација, Организације за европску безбедност и сарадњу и ЕУ и за стварање механизма за очување безбедности у свету, уз равноправно уважавање интереса свих држава, народа и етничких група. Истовремено, спремна је да својим ангажовањем у активностима Уједињених нација, Организације за европску безбедност и сарадњу, Заједничке безбедносне и одбрамбене политике ЕУ, НАТО програма Партнерство за мир, као и кроз сарадњу са Организацијом Уговора о колективној безбедности (ОДКБ) и другим међународним безбедносним и одбрамбеним субјектима, јача сопствену безбедност, мир и стабилност у региону и свету.

Ангажовање припадника Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама УН и ЕУ представља значајан елемент спољне политике и конкретан допринос очувању међународног мира и безбедности. Учешћем у мултинационалним операцијама Република Србија показује да је активни чинилац очувања међународног мира и безбедности, потврђује сопствени углед и јача поверење у Војску Србије у међународном окружењу.

Када се говори о уведеним средствима наоружања и војне опреме из домаћег развоја у Војску Србије, у периоду од 2017–2020. године у наоружање Војске Србије укупно је уведено 98 средстава наоружања и војне опреме из домаћег развоја, што представља 2,8 пута већи пораст у односу на период 2008–2011. године. По питању финансирања развоја наоружања и војне опреме бележи се значајан пораст одобрених финансијских средстава у периоду 2017–2020. године у односу на ранији период, што је око 8 пута више у односу на период 2006–

2009. година. У 2020. години ће се наставити са реализацијом задатака који су у току, са циљем завршетка развоја и увођења средстава у наоружање и војну опрему. Кључни борбени системи на којима се ради и чији се завршетак развоја очекује ускоро су: више типова вођених и далекометних артиљеријских ракета као и Вишецевни лансер ракета – ОГАЊ модуларни, Модернизовано возило пешадије БВП М80А, Модернизовани тенк М-84 и Модернизовани авион ОРАО (фаза 1А).

У периоду од 2016. до 2020. године извршено је или уговорено опремање капиталним системима наоружања и војне опреме за око 3,5 пута више у односу на период 2008–2012. године. Наведеним набавкама унапређене су способности Војске Србије, и то, између осталог: после више од 20 година располагаћемо ескадрилом од 14 авиона МиГ-29; након више од 25 година набавили смо најсавременије вишенаменске хеликоптере; утростручили број авиона типа Орао; увели у наоружање све школске авионе Ласта (14 комада); реализовали испоруку 2 система борбених беспилотних летелица; набавили Артиљеријско-ракетни систем за ПВД „Панцир С1“; уговорили и завршили израду „нулте“ серије система ПАСАРС; уговорили набавку преносног ракетног система за противваздухопловна дејства малог домета „Мистрал 3“ итд.

И поред потреба за улагањем у безбедносну инфраструктуру и директно јачање самих служби, оно што је посебно значајно за Републику Србију су људи. Људи који нас бране, људи који ризикују своје животе да би очували безбедност наших грађана и наше земље. Имајући у виду значај и одговорност посла који припадници снага безбедности обављају, на иницијативу председника Републике Србиј Александра Вучића у претходном мандату одлучили смо да покренемо пројекат станоградње за припаднике служби безбедности. У седам градова Србије (Београду, Новом Саду, Нишу, Врању, Крагујевцу, Краљеву и Сремској Митровици) у оквиру прве фазе овог пројекта у изградњи је 7.802 стана које припадници служби безбедности могу да купе под изузетно повољним условима. Изградња ових станова представља општи интерес од значаја за јачање система националне безбедности Републике Србије и у мандату ове Владе настављамо са изградњом нових станова на новим локацијама, у нади да ћемо тако додатно оснажити наше припаднике служби безбедности и помоћи им да реше важно животно питање, а тиме и ојачати безбедносни сектор и сигурност Републике Србије и њених грађана.

2.5. Владавина права и убрзање реформи на нашем европском путу

Пуноправно чланство у ЕУ представља апсолутни спољнополитички приоритет Србије. Србија је са ЕУ повезана не само европским карактером земље (у географском и културно-цивилизацијском смислу) већ заједничком судбином и заједничком будућношћу. Србија је била, јесте, и биће део европске породице народа чије су упориште заједничке вредности и цивилизацијска достигнућа.

Важно је да сви разумемо да чланству у ЕУ тежимо зарад наше заједничке будућности, зарад генерација које долазе, реформишући друштво у боље, праведније, доступније, богатије, користећи најбоље европске моделе и праксе на том путу. Циљ Србије никако не треба да буде пуко чланство и испуњавање техничких критеријума за отварање преговарачких поглавља на том путу, већ изградња модерне државе као кредибилне и успешне чланице ЕУ која на најбољи могући начин користи чланство, али и даје допринос развоју заједничке

европске породице народа и решавању заједничких европских изазова. Треба такође да разумемо да је наш циљ европска Србија. То је оно на чему радимо и на шта директно можемо да утичемо. С друге стране, на само чланство Србије у ЕУ не можемо директно да утичемо. То је политичка одлука појединачних чланица ЕУ и Уније као такве и не зависи неопходно ни од наших реформи, ни од наше спремности, већ од политичке одлуке чланица и Уније.

У претходном четворогодишњем периоду Србија је отворила 16 поглавља у процесу приступања ЕУ од којих су 2 привремено затворена. Укупан број отворених поглавља је 18, а поред тога припремљене су и предате преговарачке позиције за још 5 преговарачких поглавља (поглавља 2, 14, 21, 3, 27). Од 2016. до 2020. године испреговарана је бесповратна помоћ ЕУ у износу од 916.500.000 евра из Инструмента за претприступну помоћ (ИПА) II. Истовремено је припремљен и достављен Европској комисији пакет предлога укупне инвестиционе вредности од 1,83 милијарде евра за финансирање из средстава ИПА III и Инвестиционог оквира за Западни Балкан за 2021. и 2022. године.

Србија је готово у потпуности интегрисана у европске економске токове. ЕУ је наш највећи партнер у погледу развојне помоћи, али и трговине, нарочито на извозној страни. Отприлике 66,65% укупног извоза роба из Србије одлази у ЕУ. Такође, већина страних директних инвестиција, као и неки од најзначајнијих пројеката, јесу из ЕУ. Наши партнери из ЕУ су на најдиректнији могући начин помогли развоју Србије у претходним годинама.

Влада коју предлагемо је проевропска. Њен основни задатак јесте да у наредном периоду убрза процес европских интеграција, да покаже жељу и пожртвовање како би значајно убрзала реформе и урадила све са наше стране, како би до 2024. године били завршени приступни преговори Србије и ЕУ.

Нова Влада ће наставити да убрзано усклађује националне прописе са правним тековинама ЕУ и обезбедићемо финансијска средства и институционални оквир за њихову примену. Влада ће наставити да подстиче грађански дијалог и настојаће да обезбеди подршку грађана, организација цивилног друштва, медија, академске заједнице и приватног сектора за пут Србије у заједницу европских земаља.

Промена Устава Републике Србије у делу правосуђа је неопходан корак у даљем оснаживању владавине права и даљем усклађивању са европским правним тековинама и европским стандардима. У претходном мандату Влада Србије је, након опсежних јавних консултација, које су трајале нешто више од 18 месеци, као и консултација и подршке Венецијанске комисије, Скупштини упутила иницијативу за измену Устава како би наше друштво имало правосуђе које је свакако независно од било каквих и свих политичких утицаја, али и много ефикасније и одговорније према грађанима. У овом мандату Влада Србије ће наставити да подржава измене Устава у области правосуђа које ће пратити, као и до сада, транспарентна јавна дискусија, а све ради проналажења најбољих решења за наш правни систем. Истовремено ћемо, у сарадњи са свим релевантним чиниоцима, припремати измене постојећих закона из области правосуђа, такође уз подршку и по препорукама Венецијанске комисије. Зарад бољег квалитета живота наших грађана и веће правне сигурности и грађана и привреде, нама је неопходно ефикасно правосуђе које суди у разумним роковима, у које грађани верују и у које могу да се поуздају. Влада ово не може да уради сама, али ће урадити

свој део посла брзо и ефикасно и стално ће позивати и апеловати да сви остали раде свој део посла у најбољем интересу грађана Србије.

Што се тиче медијског простора, у мандату претходне Владе усвојена је Стратегија развоја система јавног информисања у Републици Србији за период од 2020. до 2025. године. Овај важан посао Влада је урадила у партнерству са медијским и новинарским удружењима, чији представници су чинили половину чланова Радне групе за израду Медијске стратегије. Транспарентност и инклузивност целог процеса препознали су и подржали партнери који су нам пружили снажну подршку у том процесу – Мисија ОЕБС у Србији, Делегација ЕУ у Србији, Амбасада Краљевине Норвешке и Фондација Конрад Аденауер. У том духу транспарентности и инклузивности иста Радна група наставила је и процес израде Акционог плана, који је на самом крају и који ће бити један од првих докумената на дневном реду нове Владе. Намера јесте да се на исти начин настави рад на изради нових медијских закона. Имплементација стратегије и нови медијски закони допринеће свеукупном унапређењу система јавног информисања и слободи изражавања, јачању медијског плурализма и медијског тржишта и оснаживању медијске професије.

Оно што је нарочито важно, и на чему ћемо даље радити, јесте оснаживање Сталне радне групе за безбедност новинара и Комисије за истраживање убистава новинара. То ће свакако бити приоритет у раду нове Владе. Само сарадњом са новинарима, медијским и новинарским удружењима можемо заједно да унапредимо културу дијалога и остваривање јавног интереса у области информисања.

Медији и цивилно друштво су међу најважнијим партнерима у свим реформским процесима који се спроводе и који нас очекују у наредном периоду. Управо због тога донели смо одлуку да се у оквиру Владе Републике Србије формира нови ресор – Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог, које ће, између осталог, радити на унапређењу дијалога и сарадње са организацијама цивилног друштва. Један од првих задатака овог министарства биће да постави основу за даљи рад на Стратегији за стварање подстицајног окружења за развој цивилног друштва као свеобухватног документа јавне политике, којим ћемо заједно са цивилним друштвом одредити правце наше даље сарадње. Цивилни и јавни сектор морају остварити бољу међусобну сарадњу. Међутим, како бисмо развили стабилне односе са цивилним сектором у целини, предстоји нам доста рада, пре свега на изградњи међусобног поверења, које је неопходан чинилац у развоју партнерства. Оно што је први и основни предуслов да би се изградило поверење јесте да се обезбеди дијалог и на томе ћемо активно радити у наредном периоду.

Влада Републике Србије радиће на јачању демократског друштва у којем сви грађани уживају једнака права, имају једнаке могућности за остваривање својих потенцијала и равноправно учешће у свим аспектима друштвеног, културног, политичког и економског живота. У складу са тим, високо место међу приоритетима будуће Владе биће инклузивно друштво – друштво у коме се разлика поштује и цени, и у којем се активно бори против дискриминације и предрасуда у политикама и у пракси, друштво које пружа једнаке шансе за све грађане у Републици Србији.

Очекујемо да се добар партнерски однос и сарадња са националним саветима националних мањина наставе и у периоду пред нама, а Влада ће кроз доследну примену законодавног оквира стварати амбијент који ће обезбедити равноправност свих њених грађана.

Уставом Републике Србије утврђено је да је Република Србија држава која почива на социјалној правди. Питања социјалног укључивања у Републици Србији представљају трајно опредељење социјално одговорне државе и при јачању инклузивног друштва и стварању једнаких прилика за све посебну пажњу морамо посветити осетљивим друштвеним групама – социјално искљученима, сиромашнима, особама са инвалидитетом (где ћемо посебно радити на даљем унапређивању приступачности јавних објеката, саобраћајне инфраструктуре и превозних средстава у јавном превозу путника), лицима са сметњама у развоју, старијим суграђанима, ЛГБТИ популацији, Ромима и Ромкињама, мигрантима и свима онима којима је подршка државе неопходна. У Републици Србији сви њени грађани морају бити једнаки и морају остваривати једнака права.

Влада ће посебно инсистирати на промоцији родне равноправности. Жене чине више од половине укупног становништва Републике Србије (51,3%). Подаци показују да је дошло до побољшања положаја жена у појединим областима, посебно у домену заступљености жена у законодавној и извршној власти. Када је реч о учешћу на позицијама одлучивања у политичкој сфери, удео жена у Влади Републике Србије био је 23,8%, сада је близу 50%, а међу посланицима у Народној скупштини 39% јесу жене. Трудићемо се да искористимо наш политички утицај да у сваком сегменту нашег друштва дође до пуне и потпуне родне равноправности и да Србија буде, и у овом смислу, један од европских лидера.

2.6. Даље економско јачање Србије

Од 2014. године огромна енергија је уложена у реформе које су за циљ имале побољшање привредног амбијента у Републици Србији како би се у Србији отворила радна места и смањила незапосленост која је била међу највећим у Европи. Србија је у овоме успела. Незапосленост је смањена на рекордних 7,3%, а у последње три године Србија је чак два пута проглашена за светског лидера у привлачењу страних директних инвестиција, од стране утицајног и, изнад свега, кредибилног *Financial Times*-а. У Србији је сваке године све више микро, малих и средњих предузећа која запошљавају све већи број људи, а наше домаће компаније полако али сигурно расту и шире се. У претходне четири године је повећан број запослених у ММСП за 141.952 запослених (14,9%). Домаћи инвеститори, породичне компаније, обележили су претходну годину куповином и ревитализацијом некадашњих југословенских гиганта, посрнулих после лоших приватизација претходних деценија. Имала сам прилике да се уверим како су домаће компаније и њихове инвестиције покренуле развој многих општина у Србији, попут ИТН групе, која је нови власник Будимке из Пожеге или Инмолда, који је инвестирао у бившу фабрику намештаја Напредак.

Оно чиме сада морамо да се бавимо да бисмо наставили и убрзали наш раст и трансформацију ка економији заснованој на иновацијама и знању је да повећамо укупну продуктивност наших фирми, која је тренутно релативно ниска у поређењу са ЕУ просеком. Продуктивност фирми у Републици Србије расте за 1,1% годишње, а да би се повећао раст БДП-а за 1 процентни поен, тренутни раст продуктивности требало би да се дуплира.

Ипак, важно је нагласити да се све што смо урадили у мандату Владе од 2016. године у смислу дигитализације, улагања у образовање и реформе, свакако већ види у продуктивности наше привреде. Наш производни сектор, иако значајно заостаје у продуктивности у односу на ЕУ, у 2019. је ипак имао већу продуктивност од, на пример, Бугарске, и нешто мало већу од Хрватске, чланица ЕУ. У сектору услуга наша привреда је значајно продуктивнија и од Бугарске и од Хрватске, а приближава се Словенији. У ИКТ сектору смо скоро једнаки са Словенијом. Зато морамо системски да наставимо да улажимо у опрему, машине, нову технологију и иновације, и образовање – да спајамо науку, истраживање и развој са нашом привредом и појединачним фирмама.

Претходна Влада Србије је при крају свог мандата усвојила три стратегије које нам трасирају правац за даљи рад: Стратегију индустријске политике Републике Србије 2021–2030, Стратегију паметне специјализације у Републици Србији 2020–2027. и Стратегију развоја вештачке интелигенције у Републици Србији 2020–2025. године. Све три стратегије идентификују сличне проблеме и предлажу активности које би на најбољи начин адресирале те проблеме. У најкраћим цртама, то су: оснаживање људских капацитета; иновације у циљу стварања додате вредности и подизања продуктивности; и стимулација предузетништва и стартап екосистема, а све ради стварања конкурентније и продуктивније привреде.

Влада Републике Србије ће се, у складу са овим стратегијама, фокусирати на динамичан, паметан, одржив и инклузиван раст. Када говоримо о „одрживом“ расту, ту, пре свега, мислимо на раст који води рачуна о ресурсној расположивости и ефикасности употребе ресурса (самим тим се неопходно односи и на зелену трансформацију и заштиту животне средине), а када говоримо о „инклузивном“ расту, пре свега мислимо на друштвену или социјалну кохезију и на стварање једнаких прилика за све.

2.6.1. Оснаживање људских капацитета

Један од кључних приоритета Владе Србије остаће образовање. У претходном мандату је урађено много, посебно у области основног и средњошколског образовања, а у мандату нове Владе те реформе морају да се наставе, да се дигитализација школа приведе крају, додатна енергија и ресурси треба да се посвете предшколском образовању, квалитету и ефикасности високог школства и полагају просветних радника.

На почетку 2016. године плата учитеља била је 44 хиљаде динара, док је плата васпитачице износила 43 хиљаде динара. У току мандата успели смо да обезбедимо средства за увећања плате за укупно 39%, тако да, у овом тренутку, основна плата учитеља износи најмање 62 хиљаде динара, док у вртићима немамо васпитачице које имају мању плату од 60 хиљада динара. У овом периоду смо успели да створимо услове за даље континуирано повећање плата запослених у образовним установама. Нова Влада ће и кроз платне разреде посебно радити на бољем положају радника у просвети и награђивању изузетности.

Од априла 2021. године Србија ће по први пут имати Јединствени информациони систем просвете (ЈИСП). По први пут ћемо у Србији имати јасан преглед нашег целокупног образованог система, који ће нам омогућити да доносимо информисане одлуке о стратешким улагањима како би образовни систем адекватно одговорио на потребе савременог друштва и економије. ЈИСП ће нам помоћи да тачно знамо колико смо као држава уложили новца у

формално образовање сваког нашег грађанина и како да побољшамо ефекте тих улагања како би и појединци и наше друштво од тог улагања добили више.

У наредном периоду Влада ће подржати развој система предшколског васпитања повећаним улагањима у вртиће, опремање предшколских установа и подршку стручном кадру. Наставићемо да уводимо нову програмску концепцију предшколског образовања са којом смо почели у септембру 2019. године, а у све предшколске установе ће бити уведена до септембра 2022. године.

Дуално образовање је неопходан услов за достизање квалитета, како у погледу стицања знања, тако и вештина. Ове школске године (2020/2021) уписали смо трећу генерацију средњошколаца по дуалним програмима. Од почетка реализације дуалног модела образовања у овај систем укључено је 120 средњих стручних школа и израђено је укупно 47 дуалних образовних профила са стандардима квалификација. У дуални систем образовања укључено је преко 10 хиљада ученика и 880 компанија. Истраживање које је спроведено на средњим стручним школама које су учествовале у пилотирању програма дуалног образовања показало је да се из генерације ученика која је 2018. године завршила ове програме 70% ученика запослило у првих шест месеци по завршетку програма. Наставићемо да ширимо опсег дуалног образовања у средњим школама, а у овом мандату морамо посебно да се фокусирамо на увођење дуалног образовања на факултетима, за шта је законска основа постављена 2019. године. Ово ће нам омогућити боље везе привреде са факултетима и покретање много софистициранијих инвестиција у Републици Србији.

Влада такође мора да покрене отварање 12 регионалних тренинг центара који ће омогућити да широм Србије људи стекну додатне вештине, нађу добре послове или отворе своје фирме. У инфраструктуру и најмодернију опрему будућих регионалних тренинг центара у Суботици, Кули, Новом Саду, Зрењанину, Панчеву, Београду, Шапцу, Ваљеву, Врњачкој Бањи, Пожеги, Зајечару и Власотинцу биће уложено преко 25 милиона евра у различитим областима важним за даљи развој локалне привреде (грађевина и геодезија, машинска и обрада метала, електротехника, здравство, туризам и угоститељство, саобраћај и др.)

Огроман потенцијал лежи и у нашој дијаспори. Услед економске кризе проузроковане корона вирусом бројни наши грађани који живе и раде у иностранству су већ изразили интересовање да се врате у Србију. Влада мора посвећено да ради на стварању услова за њихов повратак.

У претходном мандату смо поједноставили поступак признавања иностраних диплома и направили га јаснијим и транспарентнијим. Такође смо изменили Уредбу о царинским повластицама како би људи из дијаспоре могли да се врате у Србију не плаћајући царине на сопствену имовину. Увели смо порески подстицај за запошљавање повратника, а на иницијативу наших организација из дијаспоре покренули „Тачку повратка“ која за циљ има пружање информација нашој дијаспори на које све начине може бити укључена у српско друштво. „Тачка повратка“ тренутно спроводи велико истраживање „Мапирање дијаспоре“, које ће нам дати прецизнију слику потреба наших људи у иностранству, а у припреми су и водичи за повратнике који ће олакшати повратак у Србију онима који се на тај корак одлуче. Већ сада „Тачка повратка“ ради на проширењу свог програма како би у будућности била не само партнер дијаспори приликом повратка већ партнер у проналаску запослења, пословних, инвестиционих и других прилика у Србији.

2.6.2. Иновације у циљу стварања додате вредности

Влада Србије наставља да ради на јачању наших иновационих капацитета како би полако прелазили на производњу и активности са већом додатом вредношћу и тиме повећали нашу општу конкурентност. У мандату претходне Владе, између 2016. и 2020. године, много је урађено на овом пољу, а резултате смо видели одмах. Извоз ИКТ услуга се између 2016. и 2019. године скоро два пута увећао и крајем прошле године износио је 1,42 милијарде евра (престигао извоз пољопривредних производа). Суфицит у 2019. години у размени ИКТ услуга највећи је у размени било које робе или услуге из Србије, а индекс профитабилности ИКТ сектора по запосленом је 6 пута већи у односу на просечан индекс профитабилности за целу нашу економију. Удео овог сектора у нашем БДП-у достигао је скоро 6%, што значи да је већи од грађевинског сектора или угоститељства и да полако достиже пољопривреду.

Током мандата претходне Владе завршили смо важне инвестиције у инфраструктуру која обезбеђује подршку научним истраживањима, трансферу знања и технологија, и развоју иновација. Данас Србија има четири научнотехнолошка парка – у Београду, Новом Саду, Нишу и Чачку, а Факултет техничких наука (ФТН) из Новог Сада потпуно нову зграду, како би повећали своје капацитете. Ускоро завршавамо још једну зграду за Електронски факултет у Нишу, а током следеће године и додатну зграду Факултета организационих наука (ФОН) у Београду. У мандату ове Владе морамо да започнемо изградњу Биосенс института у Новом Саду, додатну зграду Електротехничког факултета (ЕТФ) у Београду, завршимо изградњу Истраживачко-развојног института у Крагујевцу и пружимо подршку приватним иницијативама за отварање истраживачких центара у Србији.

Морамо да радимо и на унапређењу телекомуникационе инфраструктуре у Републици Србији како бисмо омогућили свима једнаке шансе за развој, образовање и научну делатност. Изградња „дигиталних“ путева – довођење брзог и квалитетног интернета до сваког села и насеља у Србији и до сваког домаћинства је приоритет. На овоме смо кренули да радимо (расписали позив за 60 насеља), а нова Влада овај посао мора да настави и заврши. У првој фази пројекта „Рурални интернет“ обухваћено је 600 насеља широм земље са око 90.0000 домаћинстава. Јавни позив за избор оператера за првих 60 насеља је расписан у септембру ове године, а до краја године расписаћемо остале позиве. Наша визија је да у 2025. години више не постоји домаћинство у Србији које није покривено широкопојасним интернетом. У међувремену, обезбедићемо услове и финансирање да од средине следеће године широкопојасни интернет не великих, али опет довољних, брзина постане део пакета универзалних услуга. Ово подразумева да сваки грађанин, где год он живео или радио, па чак и на најудаљенијој територији у Републици Србији, добије право приступа интернету, исто као право приступа струји и води.

Морамо наставити да јачамо нашу конкурентност у области интелектуалне својине и патената. У претходном периоду усвојен је читав пакет измена и допуна закона који се односе на интелектуалну својину, као и сет измена важних пореских закона у циљу увођења подстицаја за истраживање и развој. Такође смо увели подстицаје за иновативна стартап предузећа, која су сада ослобођени пореза и доприноса на зараде у прве три године пословања. Неопходно је да даље промовишемо ова унапређења како бисмо стимулисали отварање нових истраживачких и развојних центара у Србији. Такође је неопходно да

испратимо компаније које се баве истраживањем и развојем, региструју патенте и баве се иновацијама и да анализирамо каква је додатна подршка потребна за њихов даљи развој.

Коначно, досадашњи систем подстицаја ради привлачења директних улагања проширићемо и подстицајем за улагање у опрему, технологију и знање како бисмо значајно повећали продуктивност. Морамо такође да, преко релевантних институција, као што су Фонд за развој и Развојна агенција Србије (РАС), стимулишемо наше компаније да купе модерну опрему и технологију и континуирано повећавају продуктивност своје производње и логистике како би подigli своју конкурентност, како на домаћем, тако и на страним тржиштима. Размотрићемо и могућност да, путем пореског кредита за набавку машина и опреме, али и нематеријалне имовине као што је софтвер који ће им унапредити пословање, подстичемо наше компаније на веће инвестиције у модернизацију.

2.6.3. Стимулација предузетништва и стартап екосистема

Како бисмо стимулисали предузетништво, 2018. године смо увели посебне олакшице за младе људе који су у претходних 12 месеци завршили школу уколико желе да оснују своју фирму, као и за старије који су дуже од 6 месеци регистровани на НСЗ и не могу да нађу посао. Захваљујући овим олакшицама, укупно је до сада регистровано преко 1.100 привредних субјеката, међу којима преко 1.000 предузетника. Од укупног броја, 20,9% оснивача чине млађи од 30 година, а 26,9% су оснивачи старости између 31 и 40 година. Чињеница да је мање од 10% привредних субјеката угашено од оснивања говори у прилог томе да млади, који се иначе тешко одлучују на оснивање својих компанија, после оснивања не гасе компаније.

Према Глобалном индексу конкурентности, Република Србија је изузетно лоше рангирана у домену става према предузетничком ризику, односно вољности да се ризикује и започне сопствени бизнис. У овом сегменту заузимамо 107. место од 141 државе. Нама је неопходно унапређење и подршка развоју предузетничког духа.

У наредном периоду планирана је анализа досадашње примене Закона о младима и припрема измена и допуна Закона. Планирана је и ревизија Националне стратегије за младе, а један од приоритета у раду биће усмерен ка унапређењу омладинског предузетништва и поједностављењу пословања младих предузетника.

Током мандата претходне Владе држава је по први пут почела системски да подржава развој стартап компанија. Од тада је за развој стартапа у Србији урађено много ствари, од сталног увећавања буџета Фонда за иновациону делатност, преко олакшаног финансирања почетка пословања кроз трогодишње ослобађање стартапа од плаћања пореза и доприноса на зараде оснивача и пореског кредита од 30% за компаније које улажу у стартапе, до омогућавања учешћа запослених у капиталу путем права на сопствени удео. Такође је створен правни основ за пословање алтернативних инвестиционих фондова („venture capital“ фондови) у Србији.

У наредном периоду покренућемо нове активности са циљем да од 2021. до 2025. године наш стартап екосистем има убрзани раст од 20% годишње, и тиме, са око 300 стартапа, дођемо на више од 700 стартапа. За подстицање ових улагања држава ће уложити око 6–8 милиона евра

годишње у наведеном периоду, а да бисмо постигли зацртане циљеве морамо да се фокусирамо на три кључна циља: (1) подизање броја стартапа финансирањем идеја у најранијој фази путем доделе грантова Фонда за иновациону делатност; (2) повећање финансирања стартапа у раној фази развоја обезбеђивањем додатних средстава за инвестиције од стране бизнис анђела и „venture capital“ фондова, које ће држава преко Фонда за иновациону делатност подржати различитим механизмима суфинансирања; и (3) повећање квалитета стартапа кроз акцелераторске програме.

Посебан фокус ћемо ставити на секторе у којима већ постоји јака основа и који су препознати на глобалном нивоу. Један од примера је усвајање подстицајног, развојног и глобално конкурентног Закона о дигиталној имовини, чије усвајање очекујемо до краја 2020. године. Његовим усвајањем очекујемо још бржи раст домаћих стартапа у области „blockchain“ технологије, као и лакше финансирање иновативних идеја. У домену пореских подстицаја, а како бисмо подржали конкурентност ИТ сектора на глобалном тржишту и обезбедили даљи раст након истицања привремених подстицаја за квалификоване новозапослене, увешћемо подстицаје за активности које генеришу већу додату вредност.

2.6.4. Повезаност науке и привреде

Ако погледамо нашу научноистраживачку делатност, занимљиво је да се она високо позиционира на међународним ранг листама, што недвосмислено говори о потенцијалу који земља има у овој области и нашој међународној конкурентности и утицају. С друге стране, резултати научноистраживачке делатности Републике Србије који могу бити од значаја за привреду су на ниском нивоу. Према извештају Националног савета за научни и технолошки развој (2019), 97,7% укупних резултата научноистраживачког рада у 2017. години су чинили објављени научни радови, док су патенти и техничка решења чинили свега 2,3%. У области електротехнике, телекомуникација и информациона технологија остварен је највећи број техничких решења, док је највећи број патената остварен у областима биотехнологије и пољопривреде.

Такође је занимљиво да погледамо структуру запослених у сектору истраживања и развоја. Највећи број запослених је запослен у областима инжењерских и природних наука, које заједно чине преко 50% укупног броја истраживача. Преко 91% истраживача долази из државног сектора (високообразовне институције и институти), док само 8,2% истраживача ради у пословном сектору. Према подацима из 2018. године, само 3,7% доктора наука ради у пословном сектору. Јасно нам је онда колики неискоришћени а огроман потенцијал имамо уколико бисмо успели да спојимо нашу науку и истраживаче са нашом привредом.

Доношењем Закона о науци и истраживањима (јул 2019.) и Закона о Фонду за науку Републике Србије (децембар 2018.), као и енормним повећањем буџета Фонда за иновациону делатност (буџет фонда 2016. је био 5,16 милиона евра, а 2020. године 36,66 милиона евра) направљени су кључни кораци у реформи система организације и финансирања науке у Србији. Нови Закон о науци и истраживањима донео је прелаз са пројектног на комбиновани модел финансирања науке, у којем се пружа већа сигурност научницима који до сада нису могли да буду запослени за стално у својим институцијама. Поред тога, отворени су позиви за укључивање младих истраживача, који сада могу да током докторских студија добијају плату за свој истраживачки рад. У наредној години завршићемо процес дигитализације науке

по узору на ЈИСП, у којем ћемо имати ажуран и тачан регистар истраживача, научноистраживачких установа и регистар опреме. Целокупан процес избора у научна звања и рад матичних одбора биће електронски како би се осигурала транспарентност.

И поред тога што смо буџете за науку и истраживање и развој увећали током мандата претходне владе и формирали нове, важне институције, као што је Фонд за науку, улагања у истраживање и развој су у Републици Србији доста нижа од оних у земљама ЕУ и од стандарда предвиђеног Лисабонском конвенцијом. Огроман проблем је то што је учешће приватног сектора у улагањима у истраживање и развој јако ниско. Претходна Влада је увела нове облике фискалних олакшица за инвестирање у истраживање и развој за привредна друштва, али резултате ове иницијативе треба континуирано пратити.

Поред овога, очекивања у наредним годинама су да ће Фонд за науку подстаћи бољу, ближу сарадњу између српске индустрије и српске науке путем суфинансирања заједничких пројеката, јер је у овом тренутку допринос научноистраживачке заједнице српској индустрији минималан. Ово је неодрживо уколико желимо јаку, конкурентну привреду.

3. ОСТАЛИ ПРИОРИТЕТИ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

3.1. Заштита животне средине и зелена трансформација

Захваљујући свему учињеном од 2014. године, Република Србија је данас, без сумње, дошла у фазу развоја када неопходно морамо да се окренемо теми животне средине и еколошке одрживости нашег развоја. У време када је незапосленост ниска, економски проспекти добри, а плате, иако још увек ниске, ипак у континуираном порасту, квалитет животне средине постаје једно од горућих питања када се говори о општем квалитету живота грађана.

Поред овога, наша економска, енергетска и инвестициона транзиција ка „зеленој агенди“ је неопходност која мора да прати наш даљи раст јер нема друштва и економије заснованих на иновацијама, знању, додатој вредности и већој конкурентности, без јаког и јасног усмерења ка заштити животне средине, одрживости ресурса и борби против климатских промена.

Ово ће за нас бити велики изазов – овакве инвестиције су изузетно скупе, оне захтевају вишегодишњу или вишедеценијску посвећеност и системски приступ у планирању и спровођењу пројеката – али ми данас морамо да поставимо ову трансформацију као један од наших даљих приоритета.

У том смислу, повећање стандарда заштите животне средине (нарочито у секторима третмана отпадних вода и чврстог отпада) и заштита здравља грађана (пре свега у оквиру побољшања квалитета ваздуха) налазиће се међу приоритима ове Владе.

У области еколошке инфраструктуре приоритет Владе Републике Србије биће инвестиције у развој управљања водним ресурсима. Ово питање подразумева развој линијске инфраструктуре, у првом реду водоводне и канализационе мреже, затим постројења за пречишћавање пијаће и отпадне воде, како комуналне, тако и индустријске. У просеку, 65% грађана је прикључено на канализациону мрежу; у различитим деловима Србије проценат распоређености је различит, од 40% у неким деловима централне Србије па преко 70% у урбаним срединама и неким деловима Војводине, а губици у водоводној мрежи износе у просеку за целу Србију 35%, при чему су у великом броју јединица локалних самоуправа и данас присутне водоводне цеви од азбеста. То практично значи да од скоро 670.000.000 кубних метара захваћене питке воде годишње наши губици износе преко 230 милиона кубних метара. У сарадњи са партнерима из европских финансијских институција и већ уговореним финансијским оквиром од 200 милиона евра, а планираном 500 милиона евра, наша намера је да помогнемо и до 60 локалних самоуправа да решавају ове проблеме.

Пречишћавање отпадних комуналних вода представља један од највећих задатака са којима се наша генерација и српско друштво у целости суочава. За време Југославије, у доба наше највећег инфраструктурног развоја, процењује се да су изграђена укупно 44 постројења за пречишћавање отпадних вода. Република Србија данас, према проценама стручњака, треба да изгради око 320 у периоду од 15 година. Од укупно процењених 10 милијарди евра инвестиција потребних за заштиту животне средине – половина свих инвестиција је управо у овом сектору.

Влада је претходни период искористила да реши све проблематичне пројекте у овој области који су нам остали из периода пре 2012. године. Данас у Лесковцу се завршава линија муља и градски колектор за који смо издвојили скоро милијарду динара и тиме обезбедили близу 8 милиона евра из донаторских средстава за изградњу канализационе мреже за преко 20 насељених места; суфинансирани смо изградњу канализационе мреже у општини Кула, укупне вредности 600 милиона динара и заједно са Врбасом и Кулом омогућили завршетак радова регионалног пречистача и планирање средстава за санацију и ремедијацију Великог Бачког канала; за фабрику воде Смедеревска Паланка–Велика Плана решили смо извор снабдевања и изградили линијску инфраструктуру и осавременили систем водоснабдевања Ћелије, и завршили радове и пуштамо у рад савремено постројење за пречишћавање отпадних вода у Крушевцу. Линија муља у Шапцу ће у мандату ове Владе бити изграђена и пуштена у рад.

Све ово омогућава нам да у наредном периоду уговоримо и кренемо са извођењем радова на изградњи постројења за пречишћавање отпадних вода, и то само из фондова ЕУ у вредности од преко 100 милиона евра, и то за Брус и Блаце, који ће умногоме допринети квалитету пијаће воде за град Крушевац и цео регион, затим града Краљева, града Ниша, који представља, после Београда, највећу инвестицију у пречистач отпадних вода, затим Чачка и Крагујевца. У мандату ове Владе, град Београд ће радити на реализацији пројекта изградње свог првог пречистача отпадних вода, који спроводимо са нашим партнерима из Кине.

Само ове три компоненте, линијска инфраструктура и постројења за пречишћавање отпадних вода заједно износе преко једне милијарде евра и представљају спровођење визије развоја нашег друштва и животног стандарда, садржане у програму „Србија 2025“.

Управљање отпадом представља други најзначајнији приоритет у овој области. Неприхватљива је чињеница да Република Србија има преко 3.500 сметлишта, градских и општинских несанитарних депонија које загађују и угрожавају квалитет подземних вода, земљишта и околине. Изградња регионалних санитарних депонија мора да буде приоритет нашег рада, уз сву неопходну и пратећу савремену инфраструктуру, у првом реду развој примарне сепарације отпада у домаћинствима, сакупљање, раздвајање и транспорт на рециклажним острвима, трансфер станицама и линијама за сепарацију, максимално искоришћење отпада кроз рециклажу и добијање нове вредности у виду енергента или других вредних производа, па тек онда, и тек као последња солуција, трајно одлагање на санитарну депонију.

До сада смо завршили изградњу и опремање регионалног система за управљање отпадом Суботица, затим финансирање и завршетак регионалног система Срем–Мачва, започели изградњу највећег система за управљање отпадом у Србији, Депонија Винча у Београду, вредности 370 милиона евра, која ће, технолошки гледано, бити и најсавременији систем.

У наредном периоду радићемо на опремању регионалних система за управљање отпадом за четири региона и 17 локалних самоуправа; завршићемо пројекат проширења регионалне санитарне депоније Дубоко у Ужицу и тиме отворити могућност коначног решавања несанитарне депоније Стањевине у Пријепољу, путем регионалног увезивања Нове Вароши, Прибоја, Пријепоља и Сјенице; омогућити даљи развој и имплементацију пројеката регионалних система за управљање отпадом Каленић, Крушевац, Краљево, Ниш и Нови Сад.

Наш задатак је да системски, стратешки и одговорно, омогућимо нашим суграђанима да отпад који производе буде ефикасно, еколошки и једноставно сакупљен, третиран и искоришћен за добијање нове вредности.

У погледу квалитета и заштите ваздуха, поред проширења мреже за мониторинг ваздуха и правовременог и транспарентног обавештавања наших грађана о квалитету ваздуха, приоритет Владе ће бити усвајање и спровођење новог стратешког и законодавног оквира, као и инвестиције у осавремењивање система грејања, путем замене котлова и преласка на алтернативна горива, стимулације домаћинствима да се прикључе на системе даљинског грејања, и смањење загађења из саобраћаја путем специфичних финансијских инструмената и измене прописа, али и спровођења обавеза које имају сви чиниоци у систему – од самих загађивача, локалних самоуправа и националних институција.

У погледу правног оквира заштите животне средине очекује нас рад на доношењу, изменама и допунама закона који уређују ову област како бисмо извршили додатно усаглашавање националног правног оквира са позитивним прописима ЕУ.

3.1.1. Енергетска трансформација и одрживост

Што се тиче енергетског сектора, планирани даљи рад на његовом унапређењу, у смислу проширења капацитета, технолошког развоја и модернизације, допринеће безбедном и стабилном снабдевању енергијом, поузданом и сигурном раду енергетског система, отпорности енергетског система и подизању еколошких стандарда.

Реализација планираних инвестиција у енергетској инфраструктури, нарочито у секторима електричне енергије, природног гаса и енергетске ефикасности, које су значајне за сигурно снабдевање енергијом на најекономичнији начин, подизање квалитета ваздуха и смањење емисија штетних гасова и ефекта стаклене баште су глобално утврђени циљеви, па су тако од посебног значаја и за нашу државу. Циљ нам је трансформација српског енергетског система у савремени ситем са водећом позицијом у региону.

Ради наведеног ћемо наставити са: имплементацијом пројеката модернизације електроенергетске инфраструктуре у смислу производних, преносних и дистрибутивних капацитета (наставак реализације пројекта „Трансбалкански коридор“); завршићемо изградњу магистралног гасовода од границе са Бугарском до границе са Мађарском (тзв. „Турски ток“); започећемо изградњу гасне интерконекције између Србије и Бугарске која ће омогућити диверзификацију праваца и извора снабдевања природним гасом; радићемо на проширењу капацитета подземног складишта гаса у Банатском Двору, са постојећих 450 на 750 милиона м³ у првој фази, а потом до 1 милијарде м³ у наредним фазама, као и изналажењу потенцијално погодних локација за нова складишта гаса.

У оквиру програма „Србија 2025“ препознати су такође пројекти гасификације делова Србије чија реализација ће омогућити снабдевање природним гасом домаћинстава и индустријских потрошача, смањење загађења ваздуха и могућност за додатне производне капацитете и погоне.

Радиће се континуирано на одржавању и подизању свести грађана у вези са значајем штедње енергије, посебно кроз енергетски ефикасну градњу и смањивање губитака од породичних домаћинстава до сложених индустријских објеката.

Поред енергетских пасоша нових објеката у изградњи, радићемо на њиховом издавању и за постојеће објекте грађене без адекватне и модерне изолације обезбеђивањем повољних кредитних линија.

Као део „зелене агенде“ трудимо се да континуирано повећавамо удео обновљивих извора енергије у производњи електричне и топлотне енергије водећи свакако рачуна о цени енергије за крајње кориснике. Такође ћемо уложити још веће напоре у спровођењу пројеката и мера заштите животне средине у енергетским капацитетима. Започели смо изградњу постројења за одсумпоравање гасова у Термоелектрани Никола Тесла А, и наставићемо са реализацијом других сличних пројеката како би читав енергетски систем учинили еколошки одрживим.

У складу са растом стандарда друштва регулисаће се и темпо замене „прљавих“ технологија чистим.

3.1.2. Рударство

Сектор рударства ће остати важан елемент привредног развоја Србије имајући у виду и његов тренутни допринос, и додатни потенцијал за још значајнији утицај на национални и регионални развој. Отварање нових и проширење постојећих рудника могу да допринесу дугорочно одрживом привредном расту. Посебан фокус биће на реализацији пројекта „Јадар“, који представља велику прилику за нашу земљу имајући у виду да се у Лозници налази лежиште новооткривеног минерала литијум-бората, тзв. „Јадарита“. Наш стратешки партнер Рио Тинто је до сада уложио више од 250 милиона долара, и најавио улагање нових 200 милиона долара за даљи развој пројекта „Јадар“ који се налази у последњој фази припреме. Имајући у виду обим инвестиције и потенцијал отварања нових радних места, овај пројекат је од приоритетног значаја не само за економски развој у региону Лознице него и за целу Србију. Пројекат има потенцијал да позиционира Србију као значајног снабдевача светског тржишта за производњу литијумских батерија за електрична возила и складиштење енергије. Такође, пројекат „Јадар“ ће обезбедити борате који се користе у производњи детерџента, козметике и других производа широке потрошње. Наш циљ је да, уз партнере из Рио Тинта, формирамо стратешко партнерство са трећом компанијом која би започела производњу све присутнијих хибридних и електричних аутомобила и/или компанијом која ће покренути производњу електричних батерија у Србији. На овај начин успели бисмо да даље унапредимо и подигнемо укупно српску економију и заузели бисмо лидерску позицију у региону с аспекта технологија нискоугљеничног развоја.

Еколошку одрживост ћемо поткрепити коришћењем пепела у производњи цемента али и у производњи агрегата за потребе изградње путева и других објеката. Индустријском прерадом пепела и уз пажљиво одлагање и враћање отквивки ћемо поступком рекултивације хумусирати експлоатисане површине и учинити их плодним, односно на минимум свести еколошке последице, нарочито отворених копова, односно количину индустријског заузимања плодних ораница максимално редуковати.

3.2. Паметна, отпорна и одржива пољопривреда

Пољопривреда је сектор са значајним учешћем у запослености и у БДП-у Србије. Србија је, такође, традиционално пољопривредна земља, са знањем и иновативношћу која се, уз адекватну подршку Владе Србије коју смо пружили у претходном мандату, научних и образовних институција, показала спремном за 21. век. Један од најбољих примера овога је Институт Биосенс који је у конкуренцији са престижним европским универзитетима и научним институтима победио и добио од Европске комисије статус Центра изврности за напредне технологе у области одрживе пољопривреде. Ово је уједно и једини Европски центар изврности који се налази ван територије ЕУ, што је огромна потврда квалитету и конкурентности наше науке и важан ослонац у развоју наше земље.

Важност пољопривреде и самоодрживости више него икада се показала током COVID кризе. Србија је била самоодржива и били смо једна од ретких земаља која ни у једном тренутку није имала несташице хране и основних животних намирница. Управо супротно – упркос кризи, били смо у прилици да извозимо наше сировине и производе.

Током мандата претходне Владе улагања у пољопривреду су била системска и стратешка, усмерена на то да наша пољопривреда постане отпорнија на климатске промене, ефикаснија, продуктивнија и одрживија. Уложили смо и улажемо у системе за наводњавање, електрификацију поља, аутоматску противградну заштиту, субвенције за обнову механизације и куповину нове опреме, кренули смо да стимулишемо унапређење квалитета садног материјала и процеса производње.

Из средстава зајма Фонда за развој Абу Дабија за финансирање Развоја система за наводњавање, у 2017, 2018, 2019. и првој половини 2020. године, реализовани су радови на појачаном одржавању канала на подручју Војводине – двонаменских система Речеј, Међа, Итебеј, Јанков мост I и II, на изградњи црпних станица Калоча, Јегричка и Песир и радова на подсистему Нова Црња–Житиште и Тиса–Палић, Кикинда–ЦС Мокринска II, Мали Иђош, као и на изградњи деонице канала Кула–Мали Иђош, од km 10+310 до km 15+300 на подсистему Мали Иђош и хидромелиорационог система на подручју Шапца. У циљу проширења активности на реализацији пројекта Развоја система за наводњавање I фаза, започета је реализација још 18 пројеката на подручју Војводине којима ће се обезбедити услови за наводњавање додатних 57.248 ha површина пољопривредног земљишта, као и пројекта изградње хидромелиорационих система на подручју Чачка, Тополе, Параћина и Панчевачког рита. Вредност нових пројеката у 2020. години износи скоро 70 милиона евра.

У претходне две године постављени су први потпуно аутоматизовани системи противградне заштите у Србији. Након завршетка првог пилот-пројекта постављања аутоматских противградних система у радарском центру Ваљево (99 станица), који је у претходном периоду био најугроженија област, кренуло се и са опремањем РЦ Фрушка Гора, РЦ Бајша и Самош, РЦ Ужице и Букуља. Договорена је и линија одбране од града којом ће се наше обрадиве површине бранити из Републике Српске. За ове системе укупно је утрошено или је у току финансирање у износу од око 6 милиона евра, чиме ће до краја године бити довршени радови на софтверском и хардверском опремању на 3 радарска центра, постављању телекомуникационе опреме на 17 чворишта и опреме и аутоматских лансера на 183 локације.

Успешно је реализован и пројекат електрификације поља за наводњавање, вредности преко 80 милиона динара, на територији Лесковца, Житорађе и Варварина. Наводњавање земљишта путем погона који раде на струју, а не на дизел гориво, значајно смањује трошкове и повећава безбедност произвођачима који помоћу електрификације, чак и у време суше, имају воду, чиме добијају и на квалитету производа. У наредном периоду планирана је изградња недостајућих електроенергетских објеката ради електрификације поља за наводњавање у површини 10.000 ha на територији Мачве. Процењена вредност радова на изградњи недостајућих електроенергетских објеката је 132 милиона динара.

Крајем 2017. године добили смо ИПАРД акредитацију и расписали прве конкурсе за тракторе, механизацију и опрему. Износ повраћаја је од 50% до 70%. У наредном периоду још више ће се стимулисати отварање и модернизација пређивачких капацитета ради повећања вредности извоза и стимулисања улагања у прехранбену индустрију Србије како бисмо од извозника сировина постали извозници готових производа. С тим у вези, примарним произвођачима и прерађивачима је доступан читав низ мера подршке за набавку нове опреме, како из националног буџета, тако и из ИПАРД-а, где смо, поред постојећих инвестиција у имовину пољопривредних газдинстава и инвестиција у прераду и маркетинг пољопривредних производа и производа рибарства, акредитовали и инвестиције у рурални туризам (први јавни позив по овој мери је тренутно у току). Секторе живинарства и производње грозђа и вина смо такође укључили у ИПАРД. Посебно ћемо радити на томе да убрзамо процес одобравања и уговарања подршке и реализацију планираних инвестиција.

Сва системска и стратешка улагања у пољопривреду претходних година су нам, као и у случају иновација и ИТ сектора, брзо дала очигледне резултате. Након лоше пољопривредне године у 2017. години, Република Србија је забележила три узастопне одличне године (2018, 2019. и 2020) – у свакој од ових година је производња била око 10% изнад десетогодишњег просека. Ово показује да, уколико наставимо стратешки и системски да улажемо, брзо можемо да видимо резултате кроз већу продуктивност и конкурентност читаве наше економије.

Ова Влада мора више да ради на односу између пољопривреде и прехранбене индустрије. Из овог разлога смо у Закону о министарствима предложили да прехранбена индустрија из сектора привреде пређе у сектор пољопривреде. Република Србија је тренутно међу земљама које пољопривредној производњи дају најмање вредности кроз даљи ланац прераде. Код нас је доминантан извоз сировина и производа ниског степена прераде, што представља изгубљену додатну вредност у сектору прехранбене индустрије. Такође имамо мали удео производа вишег степена прераде у извозу, а велики удео увозних прерађевина на тржишту. На пример, малина се извози у замрзнутом стању, у паковањима од 5 до 10 кг, а не у малопродајној готовој амбалажи или прерађена у функционалне прехранбене производе додатне вредности. Сличан је случај и са другим пољопривредним производима, на пример, сојом, где, иако имамо значајне количине соје која није ГМО, још увек није довољно искоришћен њен потенцијал у исхрани људи, као што је прерада у тофу и сличне производе.

Као огроман потенцијал у претходним годинама нам се посебно профилисало винарство и виноградарство. На ово указује значајан раст броја регистрованих произвођача вина: 2014. године је било регистровано 240 винарија, а данас их је 406. Такође, приметно је и интересовање за повећањем површина под виноградима, као и за унапређењем квалитета

српских вина и препознатљивости наших вина на домаћем и на међународном тржишту. Влада у најкраћем року мора да усвоји Стратегију развоја виноградарства и винарства у Републици Србији до 2030. године и предложи нови Закон о вину како би ову важну област боље регулисали и ослободили сав њен потенцијал.

И, поново: једна од највећих шанси Републике Србије у даљој транзицији ка економији заснованој на знању и иновацијама јесте да у ланцу производње хране начинимо искорак ка производима вишег степена финализације и да се, од извозника пољопривредних производа, трансформишемо у извозника хране и готових производа на бази пољопривредних сировина.

3.3. Вештачка интелигенција (ВИ)

Студије указују да би ВИ у наредних 15 година могла да удвостручи годишње стопе глобалног економског раста, и то кроз унапређење продуктивности рада до чак 40%, стварање „паметних машина“ које ће моћи да скоро самостално уче и решавају проблеме, и ширење иновација и иновативних решења у комбинацији са другим секторима економије.

Једна од кључних стратегија за даљи раст и развој Републике Србије је Стратегија за развој вештачке интелигенције у Републици Србији за период 2020–2025. године. Према Индексу спремности за ВИ који пружа компаративно упоредиве индикаторе за 194 државе света, Србија је ове године скочила 12 места у односу на 2019. годину и сада смо ранжирани као 46. земља од 194 које се мере. Први смо у региону Балкана, што укључује и Хрватску, а у односу на 2019. прстигли смо Грчку, Бугарску и Румунију. Испред нас су Мађарска и Словенија. Ово показује потенцијал који имамо за даљи раст и развој и коришћење ВИ за наш укупни раст и трансформацију. Наш циљ је да искористимо трендове у развоју вештачке интелигенције за подстицај економском расту, повећану продуктивност и конкурентност наше привреде, унапређење јавних услуга, ефикаснији рад јавне управе, унапређење научног кадра и развој вештина за послове будућности.

Примена Стратегије је већ почела доделом средстава Фонда за науку за 12 пројеката из ВИ. У току је и конкурс за развијање нових мастер програма из ВИ на факултетима, а већ следеће године ћемо имати и прву генерацију студената из ове области. Поред овога, постоји неколико важних ствари које Влада мора да уради како би направила основе за наше даље системско напредовање у области развоја ВИ. Пре свега, за развој и тестирање решења заснованих на ВИ потребно је обезбедити одговарајућу инфраструктуру рачунара високих перформанси. Влада ће у току следеће године успоставити платформу за ВИ, укључујући најсавременије рачунарске системе високих перформанси, заједно са софтверском платформом, и омогућити доступност ове инфраструктуре академској заједници, научнотехнолошким парковима, јавној управи и привреди. Да би се брзо развио ВИ, Влада Републике Србије ће основати Институт за развој ВИ који ће се бавити истраживањима и применом ВИ у различитим областима, са израженим мултидисциплинарним приступом, уз сарадњу са осталим научноистраживачким установама, привредом и јавним сектором. Када будемо урадили ове ствари и у потпуности имплементирали Стратегију развоја вештачке интелигенције, Република Србија ће бити позиционирана као лидер региона за развој ВИ.

3.4. Креативно стваралаштво и култура

Последњих неколико година креативно стваралаштво постаје све важнија компонента српске привреде и један од кључних елемената за приступ креативној економији и друштву. Број предузећа у овој области показује растуће тенденције у периоду од 2014. до 2018. године у поређењу са остатком српске привреде. Импресивни резултати развоја креативних индустрија у Србији у последње две године – удео од чак 5% у БДП-у, пораст броја предузећа за 25% и укупни извоз који се за само две године повећао за невероватних 46,7% – најбољи су доказ да је претходна Влада била у праву када је на почетку мандата дигитализацију и развој креативних индустрија одредила као стратешки циљ и оствариву визију.

У оквиру овог сектора наш највећи потенцијал лежи у две подобласти: (1) креативна аудио-визуелна продукција и (2) продукција видео-игара и интерактивни медији.

Захваљујући подстицајним мерама Владе Србије за инвеститоре у аудио-визуелну продукцију, обим иностраних послова који се сливају у нашу земљу у продукцији филма, ТВ програма и реклама је утростручен у периоду од 2016. до 2018. године, са снажном тенденцијом раста. Упоредо с тиме дошло је и до значајног повећања домаћег тржишта. Према подацима за 2018. годину, читав овај сектор учествује у укупној запослености са око 0,11%, али са просечном годишњом стопом раста запослености од чак 11,3% у периоду од 2016. до 2018. године. Академски сектор је такође препознао потребу овог сектора: у претходне четири године акредитовано је 12 студијских програма важних у креативним индустријама.

У области развоја индустрије видео-игара смо већ изузетно добро профилисани на светском тржишту. Осим што имамо јаке домаће компаније, претходних година десила су се велика улагања страних лидера из ове области у нашу земљу. Сви ти страни привредни гиганти нису само купили домаће компаније и ангажовали наше стручњаке, већ су наставили да послују, запошљавају велики број наших људи, плаћају порез, региструју интелектуалну својину и извозе своје висококонкурентне, „Made in Serbia“, производе на светско тржиште.

Развојем креативних индустрија у Србији и промоцијом наших талената, научника, уметника и иноватора у иностранству – директно и на најбољи могући начин мењамо до сада устаљени и често негативни имиџ Србије у свету. Због тога смо основали националну платформу „Србија ствара“ – као унифицирани национални бренд и крвно тело које се бави подршком развоју креативног стваралашта у Србији и снажном промоцијом у иностранству. У контексту културне дипломатије већ смо створили предуслове за успостављање и одрживи рад мреже креативних центара Србије широм света, који ће управо имати за циљ подизање свести и видљивости нашег културног идентитета и континуирани развој позитивног имиџа Србије. Увелико радимо на креативној амбасади у Лондону, која ће бити отворена крајем 2021. године као центар за представљање наших достигнућа у оквиру креативног стваралаштва и умрежавање са британском и глобалном уметничком, научном, ИТ и бизнис заједницом. У плану је и ревитализација и боље повезивање постојећих и нових културних центара Србије широм Европе и света. Да смо се у свету већ етаблирали у том домену, говори чињеница да ће Србија 2021. године на Светској изложби у Дубаију, на позив домаћина, водити недељу посвећену креативним индустријама и недељу посвећену иновацијама.

Потенцијал креативних индустрија никако не би требало посматрати искључиво кроз утицај на економски развој. Инвестиције у креативне индустрије уједно су улагања у бољи квалитет живота и јачање локалног и националног идентитета.

У наредном мандату остаћемо фокусирани и на образовање младих талената у уметности и уопште креативним делатностима. Радимо на изградњи нових зграда и проширењу капацитета уметничких факултета – Факултета ликовних уметности, Факултета примењених уметности и Факултета музичких уметности. Радићемо и на унапређењу стручних уметничких средњих школа, јачању уметничког гимназијског образовања и отварању додатних специјализованих уметничких одељења попут четири која смо покренули ове школске године.

Без културе и стваралаштва нема јаке државе. Зато су развој уметничких, културних и креативних делатности и сада у фокусу нове Владе. Наставићемо са улагањем у очување културног и археолошког наслеђа и олакшавање услова за рад с фокусом на појединце – самосталне и слободне уметнике чији ћемо статус коначно, после више деценија, решити.

Бавићемо се и оснаживањем институција културе како бисмо поспешили њихову одрживост, одговорно управљање и јавно-приватна партнерства, те међусобну сарадњу, умрежавање и оптимизацију ресурса. Радићемо на побољшању програма финансијске подршке ванинституционалној културној сцени и пројектима, како би та подршка била транспарентнија, функционалнија и како би подстицала одрживи и одговорни развој. Подстицаћемо пренамену објеката културног и индустријског наслеђа отварањем нових културних центара и креативних простора за стварање и приказивање или извођење уметничких дела. Један од таквих примера биће преуређење Ложионице у Савској улици у Београду у модеран креативни простор са изложбеним и сценским капацитетима каквих немамо довољно. Као једну од важнијих ствари које морамо да уардимо је да до краја подржимо и са Новим Садом успешно реализујемо „Нови Сад – Европска престоница културе“ 2022. године, а онда и да, по угледу на тај програм, покренемо домаћи пројекат Националне престонице стваралаштва. Циљ оваквог пројекта је децентрализација културних збивања и демократизација културе, развој савремених уметничких пракси и промоција културног наслеђа земље, али и повећање буџетских улагања градова у уметност и културу.

Током претходног мандата отворили смо Народни музеј и Музеј савремене уметности у Београду, Позориште „Бора Станковић“ у Врању и реновирану Галерију Матице српске у Новом Саду. До краја 2021. године морамо да завршимо Народно позориште у Суботици и покренемо читав низ нових пројеката, а пре свега изградњу нове зграде филхармоније. Са Развојном банком Савета Европе уговорили смо кредит у висини од 20 милиона евра за унапређење инфраструктурних пројеката у области културе.

3.5. Туризам

У претходне четири године туризам је показао да има значајан потенцијал да допринесе динамичном расту и развоју Србије. Просечне стопе раста достигле су 12,95% у доласцима и 13,55% у ноћењима страних гостију. Укупан раст броја ноћења туриста у Србији прошле године је био на нивоу од 1,8 милиона и остварено је 6,1 милион ноћења. Нажалост, ова година је била погубна по сектор туризма у читавом свету. Ипак, ова криза нам је показала

пун и изузетно снажан потенцијал домаће туристичке понуде, коју су у огромној мери користили наши грађани последњих месеци.

Током мандата претходне Владе развили смо систем еТуриста који представља базу комплетних смештајних капацитета Србије. Први пут имамо праву евиденцију капацитета и њихове попуњености те ћемо моћи на значајно ефикаснији начин да пратимо статистику у туризму и имамо увид у реални допринос овог сектора нашој привреди. Овим такође спречавамо сиву економију која је у овом сектору цветала деценијама и представљала нефер конкуренцију онима који су све законе поштовали и своје обавезе плаћали. Овај систем омогућиће озбиљну реформу туристичке привреде, неупоредиво боље планирање, као и сагледавање резултата, највећих потенцијала, највећих слабости и циљних тржишта.

Уводећи нарочите подстицаје за приватне инвестиције у смештајне капацитете у бањским местима током претходног мандата, омогућили смо брз развој наших бања као што су Врњачка Бања и Врдник. У том правцу ћемо свакако и наставити.

Систем „Ваучери за одмор у Србији“ заживео је 2015. године и омогућио стимулисање развоја домаћег туризма и повећање броја домаћих туриста по просечној годишњој стопи раста од 7,8%. Из године у годину број ваучера се повећавао и допринео је да се преокрене негативни тренд броја домаћих туриста. Позитивно је и што се повећава број угоститеља који се пријављују да учествују у овој понуди. Само у 2020. години у јануару и фебруару је подељено 160.000 ваучера, а као мера подршке домаћем туризму током COVID кризе Влада је увела додатних 400.000 ваучера за одмор у Србији.

Морамо још побољшати туристичку сигнализацију, ојачати већ изузетно вибрантан сектор винског туризма, боље промовисати наш здравствени туризам. Подршка домаћем туризму кроз издавање ваучера ће се наставити, а уз редефинисан систем и услове, верујемо да ћемо већи број наших грађана моћи да додатно стимулишемо да остану у Србији и следећих година.

3.6. Спорт

Рекордна улагања у спорт у претходном периоду имају за резултат рекордне успехе које је забележио репрезентативни спорт у претходним годинама. Све награде за освојене медаље, 570 националних признања и око 400 стипендија на годишњем нивоу исплаћују се без дана кашњења. У претходних пет година имамо 265% више освојених медаља него некада за период од 14 година. У наредном периоду наставићемо са планским и системским финансирањем спорта. Поред тога што резултати у врхунском спорту представљају понос и радост за сваку државу, бављење спортом утиче на здравље целе нације, развој моралних вредности, такмичарског духа и солидарности.

У наредном периоду Србија ће, по први пут, бити домаћин Светског првенства у рвању у децембру 2020. године, Европског првенства у одбојци за жене 2021. године, Европских универзитетских игара 2021. године, Светског првенства у атлетици у дворани 2022. године и Светског првенства у веслању 2023. године, а у очекивању је и домаћинство многих других европских и светских првенстава за које је поднета кандидатура.

Незаобилазну карику у промоцији активног начина живота, развоју спорта и врхунског спортског резултата представља школски спорт. У систем школског спорта укључили смо преко 180.000 ученика основних и средњих школа, чиме смо дуплирали број деце у реализацији програма школског спорта. Наставићемо да развијамо школски спорт, јер је циљ да се деца анимирају за бављење физичким вежбањем кроз забаву и игру. Такође ћемо радити на томе да женски спорт добије промоцију, више пажње, отворене и доступне тренинге, боље услове за напредак и стварање врхунских резултата, али и за масовност. Желимо да анимирамо девојчице да се од најранијих дана укључе у спортске активности, јер спорт може само да им помогне у расту и развоју.

3.7. Ефикасна и одговорна држава

3.7.1. Ефикасност јавне управе

Успешну трансформацију јавне управе у ефикасан сервис грађана започели смо у претходној Влади кроз дигитализацију јавне управе. Наш циљ је био, и сада је, увођење економичне и транспарентне јавне управе, управе без корупције, а најбољи начин да до тог циља дођемо је развој електронске управе. По први пут је Србија добила Закон о еУправи, Закон о Адресном регистру и Закон о Централном регистру становништва, а изменама многих других закона успешно су постављени темељи дигитализације управе и пословања: укинута је обавеза коришћења печата за привредне субјекте, дефинисано управљање, чување и архивирање електронских докумената, извршена реформа уписа у катастар непокретности, унапређена електронска идентификација грађана, интероперабилност електронских система и регистара, безбедност и заштита података. Увођењем обавезе да се електронски размењују подаци између органа управе, ставили смо тачку на ранију праксу да грађани буду курири који носе своје папирне документе од шалтера до шалтера, а електронске услуге су постале доступне 24 сата, 7 дана у недељи, 365 дана у години, са било које тачке на планети. До данас се у оквиру јавне управе на овај начин разменило преко 15 милиона података.

Задатак нове Владе је да још више подигне лествицу, да будемо одговорнији према грађанима, проактивнији, да што више приђемо грађанима, обезбедимо да увек добију одговор и да им држава увек буде доступна на лак и једноставан начин. Комуникација са грађанима и привредом мора бити ефикасна и доступна преко различитих канала: контакт центра, текстуалних порука, е-поште, социјалних мрежа и виртуелних асистената („чет ботова“). Влада мора заокружити рад у сегменту дигитализације јавне управе предлагањем нових Закона о социјалној карти, Закона о регистру административних поступака и унапређењем Закона о информационој безбедности.

Наредна Влада завршиће и пустити у рад систем од огромног значаја за Републику Србију – Државни центар за чување података (Дата центар) у Крагујевцу. За само 3 године прешли смо пут од тога да се подаци чувају у неусловним малим систем салама, до тога да подаци грађана и привреде буду чувани по највишим техничким и безбедносним стандардима. Дата центар ће бити и много више – закључивањем уговора са великим комерцијалним корисницима који буду желели да своју опрему и податке сместе у Крагујевцу поспешимо раст нашег ИКТ сектора, а Крагујевац претворити у озбиљан регионални ИТ центар.

За потпуну дигитализацију јавне управе је од великог значаја почетак коришћења Централног регистра становништва (да сви подаци грађана буду на једном месту и да свака промена података буде доступна свим државним органима, тако да не морају грађани да ту промену доказују од шалтера до шалтера), као и успостављање Метарегистра, државне електронске писарнице и електронске архиве. Када ово завршимо, грађани ће тачно знати где се који предмет налази у управи, папири ће отићи у заборав, а ми ћемо моћи да кажемо да смо ставили тачку на дигиталну трансформацију јавне управе.

На Порталу еУправа омогућили смо грађанима да виде своје личне податке из чак 20 евиденција и регистара. На Порталу је имплементирано еСандуче које омогућава електронску доставу аката. Задатак за наредну Владу је да што више институција комуницира са грађанима путем еСандучета како би у потпуности комуникацију пренели у онлајн окружење и решили вишедеценијски проблем застаревања поступака услед неуспеле доставе. Такође, задатак за нову Владу је успостављању електронског потписа у „облаку“ (енг. *cloud*), чиме ћемо омогућити електронско потписивање докумената са мобилног телефона и коначно укидање обавезе доношења уплатница као доказа о плаћању услуга јавне управе.

У дигитализацији нам је циљ да грађанима и привреди олакшамо приступ услугама, али и да запосленима у администрацији дамо алате да брже и боље раде свој посао. Основали смо Националну академију за јавну управу са намером да професионализујемо рад државних службеника пратећи њихове потребе и прилагођавајући обуке реформама које спроводимо. Академија постаје алат за подршку значајнијим променама у раду јавне управе, пре свега у континуираном побољшању радног учинка и квалитета услуга које грађанима и привреди пружају државни службеници. Очекујемо да нам Академија помогне да усмеримо пажњу и енергију лидера локалних самоуправа на стварање јасне визије економског развоја општине, подршку предузетницима и предузетништву, конкретнији и продуктивнији дијалог са младима, оживљавање и јачање културних институција и емпатију и солидарност са сваким нашим грађанином.

Поред тога обезбедићемо да се сва виша руководећа места попуњавају на основу конкурса у складу са прописаном процедуром и роковима. Радићемо на дигитализацији интерних система за управљање људским ресурсима и оцењивање учинка запослених како би систем државне управе постао ефикаснији и транспарентнији.

Постављене су добре основе за реформу система плата у јавном сектору Законом о систему плата запослених у јавном сектору, који је усвојен 2016. године, као и Законом о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Примена ових закона захтева комплексне анализе вредновања учинка свих запослених, која ће на крају омогућити да сви буду плаћени у односу на радно место и одговорност посла једнако, а не да зависи од тога у којој државној установи раде. Због ковид кризе је примена ових закона одложена за 2022. годину.

3.7.2. Реформа јавних предузећа

Реформа јавних предузећа је захтеван процес у који је Влада Републике Србије већ ушла уз подршку партнера као што је Светска банка, Европска банка за обнову и развој (ЕБРД) и

Међународни монетарни фонд (ММФ). Реформа јавних предузећа неће само помоћи буџету, већ ће значајно подићи конкурентност наше привреде.

Од 2014. године смо показали да смо спремни и да можемо да решавамо комплексне проблеме у јавним предузећима. Успешно је омогућено да предузећа попут Железаре у Смедереву, РТБ Бор и ПКБ постану стабилне компаније са позитивним пословањем које значајно доприносе нашој привреди и нису на терету буџета. Сада је неопходно да наставимо са реформом јавних предузећа и да посебну пажњу обратимо на њихову ефикасност и конкурентност. То ће нам помоћи да повећамо и укупну продуктивност привреде, која много брже расте у деловима приватног сектора него у јавним предузећима. Процес модернизације јавних предузећа за нас је изузетно значајан иако са собом носи велике изазове. Због тога ћемо са међународним експертима извршити детаљне анализе и упоређивања више различитих модела европских држава, све у циљу проналажења најоптималнијег решења за наша јавна предузећа.

3.7.3. Социјална политика

Приоритетну реформу у погледу боље усмерених социјалних давања представља рад на социјалним картама које представљају обједињени увид у податке о тренутним и потенцијалним корисницима. Социјалне карте ће омогућити да грађани који су у најтежем економском положају буду видљивији у систему, како би благовремено и ефективно остварили права на потребну подршку. До сада је завршена прва фаза развоја регистра социјалне карте која подразумева повезивање подсистема података на нивоу ресорног министарства и израђен је Нацрт закона о социјалној карти. У наредном периоду предстоји усвајање овог закона и повезивање регистра социјалне карте са релевантним системима података других органа државне управе, као и надлежних институција на локалном нивоу. Ово ће умногоме унапредити контролу социјалних давања и, самим тим, резултираће и много бољом (и много поштенијом) расподелом новца. Самим тим, очекивања Владе су да ћемо за исту количину новца обезбедити много боље таргетирану социјалну помоћ.

Други приоритет у овој области биће проширење обухвата реформе сезонског запошљавања. У мандату претходне Владе ову реформу смо успешно спровели за сезонске раднике у пољопривреди. Сада обухват ове реформе морамо да проширимо и на сектор грађевине, туризма и угоститељства и помоћ у кући.

3.7.4. Популациона политика

У поређењу са државама у окружењу Република Србија једина бележи раст броја живорођених у 2019. у односу на 2018. годину, иако су све земље суочене са демографским изазовима недовољног рађања и интензивном емиграцијом младог становништва. У 2019. години у Србији су рођене 424 бебе више у односу на 2018. годину, а стопа укупног фертилитета (број деце по жени) први пут после 15 година већа је од 1,5. Жене које су остале у Србији одлучују се за рађање више деце, тако да расте број треће, четврто и петорођених, али и образовна структура мајки.

У претходном периоду Република Србија је додељивањем бесповратних средства за суфинансирање мера популационе политике постигла значајне резултате. Реконструкцијом

и изградњом објеката предшколских установа створени су услови за смањење листи чекања у вртићима (за 3.200 места). Формиране су јаслене групе које нису постојале у сеоским срединама, као и дежурни вртићи за боравак деце од 14 до 22 часа. Обезбеђено је 50 стамбених јединица за младе брачне парове, а близу 200 милиона динара издвојено је за започињање сопственог бизниса за младе брачне парове у руралним срединама. Ради усклађивања рада и родитељства купљени су аутобуси за превоз ученика из сеоских средина. Приступачнија здравствена заштита, посебно у руралним подручјима, омогућена је обезбеђивањем неопходне опреме, а саветовалишта за труднице, репродуктивно здравље, школе родитељства и саветовалишта за младе формирана су у преко 100 општина.

Национални програм „Србија 2025“ као један од фокуса ставља питања демографије и популационе политике.

Повећање финансијских давања за новорођену децу, иако не пресудна, једна су од значајних мера које могу мотивисати младе људе да се одлуче да заснују породицу. Претходна Влада Србије, на иницијативу председника Републике Србије, значајно је увећала финансијску подршку за новорођенчад и њихове породице: за прворођено дете сада се исплаћује 100.000 динара једнократно, за друго дете 10.000 динара месечно у периоду од две године, за треће дете добијају 12.000 динара месечно у периоду од десет година, а за четврто 18.000 динара месечно такође у периоду од десет година.

Финансијска давања од стране државе нису пресудна мера која ће мотивисати младе људе да се одлуче да заснују породицу, али јесу битна. Повећање финансијских давања за мере популационе политике представља јасан, стратешки одговор државе у циљу повећања наталитета и одрживог популационог развоја Србије.

Један од приоритетних задатака Владе биће да додатно измени Закон о финансијској подршци породицама са децом како би се, уз задржавање истог нивоа финансијске подршке или у неким случајевима повећање финансијске подршке, јасније прецизирале одређене ствари око којих је било проблема у примени закона, као и да промени одређене чланове закона на које су нам указале релевантне организације цивилног друштва као проблематичне. Поред овога, Влада ће мењати и правни оквир како би се накнаде убудуће директно исплаћивале трудницама од стране државе, а не преко послодавца. Ово ће спречити кашњења у исплатама и обезбедити додатну сигурност за труднице. У оквиру даљих приоритета деловања и унапређења у овој области предвиђен је рад на решавању стамбеног питања за младе брачне парове, као и субвенционисање вртића и издвајање средстава за богатију мрежу предшколских установа кроз партнерство са послодавцима, које омогућава усклађивање рада и родитељства.

С обзиром на то да се са неплодношћу суочава око 10% парова у Србији, један од приоритета пронаталитетне политике је и биомедицинска потпомогнута оплодња (БМПО). У јуну 2020. године проширена су права осигураним лицима-женама у вези са поступцима лечења неплодности – могућност неограниченог броја покушаја БМПО на терет средстава обавезног здравственог осигурања ради добијања првог детета. Такође, старосна граница за жене са 42 године живота померена је на 43 године, у тренутку добијања Потврде о испуњености услова за поступак БМПО.

Предложене активности, уз чињеницу да ће у новој Влади постојати читав ресор који ће се бавити само и искључиво овим питањем, представљају јасан, дугорочан, стратешки одговор државе ради повећања наталитета и одрживог популационог развоја Србије.

ЗАКЉУЧАК

На редовним парламентарним изборима одржаним 21. јуна 2020. године листа „Александар Вучић – За нашу децу“ добила је огромно поверење грађана Републике Србије, готово без преседана у савременој српској политичкој историји.

Овакво поверење носи једнако огромну одговорност за то како се даље Србија развија, какав је квалитет живота у њој и колико су људи у Србији срећни, задовољни и испуњени и колико осећају да наше друштво даје једнаку шансу свима да се остваре и да остваре све своје потенцијале и жеље.

После много година, заједно са нашим грађанима – уз њихову подршку, поверење и огроман рад – успели смо да вратимо земљу на исправан пут: пут економског напретка, политичких реформи и пут успостављања истински самосталне и независне државе свих својих грађана, кредибилног и поузданог партнера и чиниоца на европској и светској политичкој сцени.

Данас се Србија налази пред значајним здравственим, политичким и безбедносним изазовима.

Први приоритет пред овом Владом је заштита здравља људи и подршка здравственом систему у борби против корона вируса. Пред нама је свакако још једна тешка година у којој ћемо морати да наставимо ову борбу, истовремено се у потпуности фокусирати на наш економски и привредни опоравак, раст и развој. Очекујемо да ће свет тек 2022. године моћи да се врати у некакву нормалност, а да ће се у економском смислу свет од ове кризе опоравити тек 2029. године. Србија мора да напредује брже. Зато позивам не само да обновимо већ да наставимо храбрије и одважније да градимо наше друштво, економију и институције како бисмо превазишли изазове које нам је наметнула пандемија COVID-19 и како бисмо окупили друштво у целини за бољу будућност Србије.

Поред здравствених, неће нам мањкати ни политичких изазова. Они ће се, пре свега, односити на односе са Приштином, наставак дијалога о нормализацији и проблеме у успостављању Заједнице српских општина, од које ми нећемо одустати. Ми држимо нашу реч и стојимо иза нашег потписа, и то очекујемо и од других како бисмо у доброј вери наставили даље разговоре. Влада Србије ће наставити да пружа пуну и безрезервну подршку председнику Републике Србије у овим разговорима, увек ћемо наступати као један тим и увек ћемо, без обзира на све притиске, а они ће бити све већи и све тежи, штитити интересе наше земље и нашег народа на Косову и Метохији.

На унутрашњем плану, пред нама је озбиљна и тешка борба против организованог криминала – мафије, која је помислила да је јача од државе и да може да управља овом државом. Наш посао је да овоме одлучно станемо на пут. Да покажемо да је држава увек јача, да са институцијама нема играња, да се никакве везе између представника институција и криминалаца неће толерисати и да од њих нико неће бити заштићен. Ова борба неће бити ни лака, ни једноставна, ни безопасна, али је на нама да је спроведемо и да у њој победимо. Ништа друго није опција.

У овој борби, и сада се превасходно обраћам свим нашим безбедносним службама, морамо се посебно бавити безбедношћу председника Републике Србије Александра Вучића, који је и објавио и покренуо рат против ове мафије. Сведочимо сваки дан најмонструознијим и најбезобзирнијим нападима на њега и његову породицу само и искључиво са једним циљем: да га дехуманизују и криминализују до те мере да сваки напад на њега – вербални или физички – постане очекиван и разумљив. Финансијска моћ оних који ово раде је огромна. Наша енергија да се овоме супротставимо мора бити већа. Ово ћу и лично схватити као један од мојих задатака и борићу се за истину, а против свих лажи које пласирају против председника Републике и његове породице, свакодневно и неуморно. Гарантујем да ћемо умети да заштитимо вољу наших грађана и човека коме су дали поверење да води Србију у нове победе.

Поред ова три кључна изазова која су пред нама, увек, поштовани грађани, народни посланици, министри, имајте на уму да свет из дана у дан постаје све комплексније место – геополитички, технолошки, здравствено, климатски. Изазови који су пред нама су вишеструки, различити и међусобно испреплетани.

Кроз те изазове Србију морамо водити и штитити као суштински слободну, независну и суверену државу која је на европском путу – и у политичком и у вредносном смислу, али која чува своје пријатељске односе и са Руском Федерацијом, НР Кином и свим осталим нашим партнерима, и гради све боље односе са САД. Сви чланови Владе и њихови тимови свакодневно и потпуно посвећено, са много енергије, морају да раде на томе да даље, и још брже, упркос свим изазовима, подижемо економску снагу наше земље и тиме директно утичемо на бољи животни стандард наших грађана.

Квалитет живота грађана Србије морамо стално сагледавати из различитих аспеката, а посебно у односу на изазове пред нама. Морамо стално анализирати и радити на томе каквог квалитета су нам путеви и да ли треба да их обнављамо и градимо нове, колико су градови и општине у Србији међусобно повезани, како су повезани са регионом. Какве су нам школе, какав је ниво здравствене заштите и колико брзо обнављамо и градимо нашу образовну и здравствену инфраструктуру. Морамо се навићи на свет у коме здравство постаје једна од кључних полуга моћи једне државе и њених грађана. Зато морамо улагати још више у науку, истраживање и развој, вештачку интелигенцију, биотехнологију, клиничка испитивања и иновативне лекове. Ово ће нашу земљу учинити сигурнијом и отпорнијом, наш здравствени систем ефикаснијим и квалитетнијим, а наше грађане безбеднијим.

У нашем даљем развоју много више пажње морамо почети да посвећујемо животној средини. Уколико не штитимо наше ресурсе – воду и ваздух – за генерације које долазе после нас, оно што данас радимо и мењамо неће бити одрживо. Уколико нам је ваздух загађен, а нетретирани отпадне воде пуштамо директно у реке, не можемо говорити о квалитетном животу. Иако је јасно зашто ово нисмо радили раније – јер су све ове технологије скупе, захтевају огромна улагања и подижу трошкове живота у једној земљи – Србија је данас земља на нивоу развој и финансијске стабилности да о овоме морамо да почнемо да размишљамо и у ово улажемо. Коначно, уколико желимо економију и друштво засноване на знању и иновацијама, а што директно значи много боље приходе за наше грађане, онда морамо да знамо да такве економије и таквог друштва нема без бриге о животној средини.

И, упркос свима изазовима, морамо да чувамо мир. Мир и стабилност су предуслови за очување свега што смо створили и остварење свих осталих планова који ће даље ојачати нашу земљу и квалитет живота у њој. Као војно неутрална земља, важно је да даље снажимо нашу војску, полицију и све наше безбедносне службе, али и да реформишемо правосуђе тако да оно буде истински независно, а истовремено, много ефикасније и одлучније у борби против корупције и криминала.

Влада ће се трудити да свакодневно подсећа органе управе на свим нивоима, укључујући и градоначелнике/це и председнике/це општина, да обичан човек мора да буде у центру наше пажње. Да смо ми ту због наших грађана и да служимо њима. Да, зато, никада не смемо бити превише заузети да чујемо њихове потребе и радимо на њиховом решавању – како системски, тако и појединачно.

Ова Влада мора да настави да од Србије даље гради земљу победника у областима у којима смо кроз историју ретко побеђивали – у економији, стопи незапослености, технологији, иновацијама, огромној вери у себе, своје људе и своју будућност.

Будућа Влада Србије, уколико добијемо вашу подршку, имаће 21 ресор и два министарства без портфеља. Ако поредимо са претходном Владом, само 5 ресора воде исти министри, а посебно сам поносна на чињеницу да имамо 6 нових министара који нису функционери СНС-а или наших коалиционих партнера. Поносна сам на то што у мом кабинету има чак 11 жена, што ће оне водити неке од најкомплекснијих ресора, и то управо оне који ће бити суочени са највећим изазовима. Скоро 50% ове владе чине жене, што нас сврстава у сам светски врх по родној равноправности. Ја са овог места позивам привреду и све друге чионице у друштву да прате пример који данас дајемо – и као Влада, али и ви, као Скупштина која у овом тренутку има скоро 40% жена у посланичким клупама.

Ове промене у новој Влади говоре о томе да смо пажљиво слушали шта су нам грађани поручили на изборима. Разумели смо да морамо још енергичније да радимо, да су нам потребна нова знања и ентузијазам.

Поштовани народни посланици, за чланове будуће Владе Републике Србије предлажем:

- Бранка Ружића, за првог потпредседника Владе и министра просвете, науке и технолошког развоја
- Бранислава Недимовића, за потпредседника Владе и министра пољопривреде, шумарства и водопривреде
- Проф. др Зорану Михајловић, за потпредседницу Владе и министарку рударства и енергетике
- Небојшу Стефановића, за потпредседника Владе и министра одбране
- Мају Гојковић, за потпредседницу Владе и министарку културе и информисања
- Синишу Малог, за министра финансија
- Анђелку Атанасковић, за министарку привреде

- Ирону Вујовић, за министарку за заштиту животне средине
- Томислава Момировића, за министра грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре
- Татјану Матић, за министарку трговине, туризма и телекомуникација
- Мају Поповић, за министарку правде,
- Марију Обрадовић, за министарку за државну управу и локалну самоуправу
- Гордану Чомић, за министарку за људска и мањинска права и друштвени дијалог
- Александра Вулина, за министра унутрашњих послова,
- Николу Селаковића, за министра спољних послова
- Јадранку Јоксимовић, за министарку за европске интеграције
- Др Златибора Лончара, за министра здравља
- Проф. др Дарију Кисић Тепавчевић, за министарку за рад, запошљавање, борачка и социјална питања
- Радомира Ратка Дмитровића, за министра за бригу о породици и демографију
- Вању Удовичића, за министра омладине и спорта
- Милана Кркобабића, за министра за бригу о селу
- Ненада Поповића, за министра без портфеља
- Новицу Тончева, за министра без портфеља.

Од свих чланова Владе очекујем да свакодневно буду потпуно посвећени остваривању циљева које заједно постављамо данас. Нема веће части од тога да служите својој земљи и својим грађанима и управо тако очекујем од свих нас да се понашамо свакога дана. Тражим да се боримо, да се не миримо са тренутним стањем, него да увек покушавамо да постигнемо више. Не заборавите да смо одговорни Народној Скупштини и свим грађанима Републике Србије и да су једино они ти за које радимо.

Изазовна времена су пред нама, али 2025. године Србија мора бити земља у којој су просечне плате 900 евра, а просечне пензије изнад 430 евра; земља у којој је незапосленост на нивоу еврозоне, земља модерног образовања и инфраструктуре, добро повезана, лидер у напредним технологијама и дигитализацији; земља перспективе и земља победник у сваком смислу, а за то свако од нас мора да да све од себе сваки дан.

За наш народ и за нашу Србију.

Живела Србија!